

Möllevången

Montessoriförskola

MADICKEN | SKRÅLLAN | SALTKRÅKAN | JUNIBACKEN

Kvalitetsredovisning läsåret 2024/2025

Möllevången Montessoriförskola

Innehåll

1. Namn på enhet/verksamhet och ansvarig	3
2. Förutsättningar	3
2.1 Vår verksamhetsidé	3
2.2 Vår vision	3
2.3 Framgångsfaktorer	3
2.4 Personal/organisation.....	4
2.5 Barngrupperna	5
2.6 Digital kommunikation i samverkan med föräldrar	5
2.7 Föräldrasamverkan och Föräldrarådet	6
2.8 Situationen för barn i behov av särskilt stöd	7
2.9 Förbättringar i vår miljö och säkerhet	7
2.10 HLR-utbildad personal och Hjärtssäker zon.....	8
2.11 Arbetsmiljö.....	8
2.12 Vår kost - hållbarhet och matsvinn	9
2.13 Resurser för förbättrad verksamhet	9
2.14 Förskolans jämställdhetsarbete	9
2.15 Förskolans systematiska kvalitetsarbete	10
2.16 Utbildningar för pedagogerna under läsåret:	10
2.17 Prioriterade mål för läsåret.....	11
2.17.1 Svenska språket	11
2.17.2 Motorik och rörelse – ökad fysisk aktivitet och rörelseglädje.....	12
2.18 Utvärdering av läroplansområde och aktiviteter	14
3. Utvärdering av läroplansområde och aktiviteter	15
3.1 Normer och värden	15
3.1.1 Förskolans likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	15
3.1.2 Normer och värden.....	17
3.2 Svenska språket och barn med annat modersmål	20
3.3 Samling	24
3.4 Materialarbete	26
3.5 Utevistelse	28
3.6 Storsångsamling	31
3.7 Traditioner	33
3.8 Lek/observation	35
3.9 Gymnastik	37
3.10 Barnens självständighet.....	38

3.11 Teknik i vardagen/programmering och kodning	40
3.12 Tema Norden.....	41
3.13 Barns delaktighet och inflytande.....	48
3.14 Förskola och hem	50
3.15 Övergång och samverkan.....	53
3.16 Uppföljning, utvärdering och utveckling.....	55
3.17 Förskollärares ansvar i undervisningen.....	58
3.18 Rektorns ansvar	60
4. Enhetens fortsatta utvecklingsarbete under läsåret 2025/2026	63
4.1 Våra prioriterade mål nästa läsår	63

1. Namn på enhet/verksamhet och ansvarig

Möllevångens Montessoriförskola, Helsingborg Förskola AB

Huvudman: Rektor och styrelseordförande Inger Setterhag och Biträdande rektor och ordinarie styrelseledamot Jeanette Setterhag Roberts.

2. Förutsättningar

2.1 Vår verksamhetsidé

Vi bedriver Maria Montessoris pedagogik med stora inslag av musik och motorik.

I verksamheten lägger vi mycket tyngd och tid på matematik och språk. På förskolan finns ett stort inslag av motorik bl. a genom rytmik, rörelselekar, gymnastik, drama, teater samt utflykter gärna med kulturinslag. Musik är en betydelsefull del eftersom den inbjuder till mycket rörelse, språkutveckling, glädje och gemenskap. Barnen arbetar individuellt efter egen förmåga i den takt som passar varje enskilt barn och utvecklas även i samspel med gruppen. Traditioner är en viktig del på förskolan. Vi arbetar även aktivt på förskolan för att den sociala miljön ska vara utvecklande och trygg. Då menar vi att varje individ ska ha sin plats i gruppen och möta andra med respekt och också förvänta sig att själv bli bemött med respekt. Pedagogiken för att skapa förutsättningar för en trygg miljö är att konkret få uppleva andra människors känslor och behov. Våra styrdokument är Skollagen, den reviderade läroplanen Lpfö 18 samt vår egen verksamhetsplan och Likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling.

2.2 Vår vision

Varje barn skall känna trygghet och kunna utvecklas socialt och i samspel med gruppen. Barnen skall respektera andra i sin omgivning men även förvänta sig att själva bli bemötta på samma sätt. Detta ger i sin tur möjlighet till social, kommunikativ, intellektuell och kunskapsmässig utveckling med vilja att lära, inte enbart för fortsatta studier, utan även för framtiden.

2.3 Framgångsfaktorer

- Våra barn skall erbjudas en förskola som inte bara tar fasta på kunskapsinläring och individuella utvecklingsplaner utan även vill ge en god självkänsla och självförtroende, ha respekt för andra och sig själv, samt att skapa ett intresse och förutsättningar för fortsatt lärande.

- Utvärdering av verksamheten skall ske kontinuerligt och med avsikt till ständiga förbättringar och samtidigt utgöra en del av underlaget till våra kvalitetsredovisningar.
- Verksamheten skall innehålla en arbetsmiljö som är bra inte bara för våra elever utan även för personal och ledning. Medarbetare som trivs på arbetet och är uppdaterade på verksamhetens mål och har initiativ till att ständigt förbättra verksamheten är en mycket viktig framgångsfaktor.
- Att känna samhörighet med verksamheten och dess villkor är av stor betydelse. Vilja att ständigt utveckla sin kompetens skall också ligga i den enskildes intresse.
- Föräldrar som gärna rekommenderar förskolan till andra föräldrar samt en god föräldrasamverkan är ett bra mått på god kvalitet.

2.4 Personal/organisation

Inger Setterhag, förskollärare och montessoriutbildad, är ägare och rektor. Jeanette Setterhag Roberts, fil. mag. i språk, utbildad i företagsfrågor, fullgjord befattningsutbildning för rektorer på rektorsprogrammet, är delägare och verksamhetsansvarig och Ann-Charlotte Cekanovic, som även är pedagog, är biträdande verksamhetsansvarig på förskolan. Styrelsen består av styrelseordförande Inger Setterhag, ordinarie styrelseledamot Jeanette Setterhag Roberts och suppleant Madelaine Hjalmarsson. Konsulttjänst för administration/ekonomi hyrs in och ger mer tid för Rektor till pedagogiska frågor. Vår personalstyrka består av elva pedagoger med varierande utbildning samt en kock. Vi har barnskötare, förskollärare, montessoripedagoger, musiklärare och danspedagog. Av våra elva pedagoger är fyra förskollärare och fyra pedagoger är montessoriutbildade. Förskollärare finns i varje åldersgrupp på förskolan.

Uppdelningen med två småbarnsgrupper för barn 1-3 år med ca 10 heltidsbarn i varje, en avdelning för barn 3 – 4 år (ca 20 heltidsbarn) och en avdelning för barn 4 – 6 år (ca 21 heltidsbarn) står kvar och visar fortfarande på goda resultat för barn och personal. Vi tar gärna in yngre barn som vi kan ha hos oss en längre tid. Vi har, som tidigare år, ytterligare en åldersindelning på vår yngre syskonavdelning Saltkråkan. De äldre barnen som sedan ska gå över till avdelning Junibacken bildar en barngrupp och de yngre bildar en. På Junibacken arbetar vi också med gruppindelning i tre grupper då vi arbetar med material, temat och andra aktiviteter. Vi har på detta vis färre barn i grupperna och en pedagog har färre barn i sin grupp: grupperna är ändå en helhet.

Vid personals sjukfrånvaro brukar vi hjälpas åt mellan avdelningarna. Vi arbetar grundligt med barnens trygghet och har många aktiviteter tillsammans samt är sammanslagna på morgnar och eftermiddagar. Alla barn ska känna alla pedagoger och vara trygga med alla! Detta är en grund i vår verksamhetsplan. Då vi har mer behov av personal har vi timvikarier som tidigare varit anställda på förskolan som kallas in vid behov, alltid samma personer som barnen känner och som känner till våra rutiner. Det är alltid endast ordinarie personal som har öppningar och stängningar av förskolan och vikarier arbetar aldrig på småbarnsavdelningarna.

Styrelsen och verksamhetens ledning har kontinuerligt tagit del av och följt upp verksamheten. Fortlöpande planeringsmöten har hållits och utvärderingar av verksamheten, både pedagogiskt och ekonomiskt, har genomförts.

2.5 Barngrupperna

Huvudparten av barnen kommer fortfarande från det geografiska närområdet. Jämfört med starten 1992 har vi idag en bredare sammansättning av barn från olika sociala miljöer och stadsdelar. Under detta läsåret har vi haft 70 barn varav 10 barn har haft 15-timmarsplaceringar. De barn som har halvtid vistas på förskolan på olika dagar för att ha ett jämnt barnantal hela veckan. I småbarnsgrupperna är barnantalet 10 heltidsbarn och på syskonavdelningarna är barnantalet 24 respektive 25 varav en del barn har 15-timmarsplaceringar. Detta läsår har 37 barn haft ett annat modersmål än svenska.

2.6 Digital kommunikation i samverkan med föräldrar

En väl fungerande hemsida är ett bra komplement i vår marknadsföring. Vi uppdaterar kontinuerligt informationen på vår hemsida. Vi har en hel del av intresserade som har använt sig av vår hemsida och genom denna fått en mycket bra introduktion av vår verksamhet.

Vi använder oss också utav appen Prion med syfte att dela foton på barnen på ett integritetssäkert sätt och även möjliggöra för våra föräldrar att följa verksamheten och ta del av vad barnen gör under dagen. Prion är en effektiv informationskanal som ökar delaktigheten för föräldrar i barnens verksamhet; appen ger alla inbjudna medlemmar möjlighet att kommentera och vara delaktiga. I appen finns en översättarfunktion så att alla kan ta del av informationen oavsett vilket språk man talar. I hemmet får man också ett underlag till samtal med barnet efter dagen. Prion ger också förskolan möjlighet till en

säker digital kommunikation på varje enskilt barn och förskolan har äganderätt till alla foton. En stor del av förskolans digitala dokumentation sker på Prion.

2.7 Föräldrasamverkan och Föräldrarådet

Vårt mål är ett väl fungerande samarbete med föräldrarna.

På förskolan har vi ett föräldraråd vars främsta syfte är att vara en länk mellan föräldrar och förskola för att tillsammans bibehålla en öppen kommunikation. Alla föräldrar på förskolan ska kunna vända sig till föräldrarådet med funderingar och frågor. All information stannar i föräldrarådet, vid behov diskuteras detta vidare med rektor samt personalrepresentant. Sekretessen är viktig. Föräldrarådet består av 1-2 föräldrarepresentanter från varje avdelning, en pedagog och rektor/huvudman.

Vår föräldrapolicy:

- Personal skall alltid finnas till hands vid hämtning och lämning av barnen. Personalen skall komma ut och möta föräldrarna i kapprummet och ge information om hur dagen har varit. All personal skall kunna lämna information om händelser av betydelse.
- Månadsbrev
- Daglig delning av fotodokumentation/aktiviteter i appen Prion till vårdnadshavare
- Föräldrasamtal (utvecklingssamtal) minst en gång per termin.
- Föräldramöten minst en gång per termin.
- Föräldraråd med representanter från varje avdelning. Möte en gång per termin.
- Förskolans hemsida är alltid aktuell med foton från barnens dagliga aktiviteter, kalender och annan information som föräldrar behöver ta del av i vår verksamhet.
- Temaavslutning i maj för barn, personal och föräldrar
- Sommar- och julfest med barn och personal
- Skriftlig individuell information vid varje förändring som kan beröra föräldern. Som exempel kan nämnas personalbyten, förändringar i lokalerna och liknande.
- Flexibilitet vad gäller tider. Naturligtvis har det stor betydelse att uppgjorda scheman hålls men samtidigt är vi flexibla och har förståelse för att akuta förändringar av föräldrars hämtningstider kan behöva göras. Föräldrar måste alltid meddela förändring av gällande tider till personalen.
- Föräldrarna skall kunna känna att de kan prata med alla pedagoger om deras barn. Detta kan vi genomföra eftersom vi oftast arbetar tillsammans på morgnar och kvällar och lär känna alla barn samt genom att vi dagligen informerar varandra samt pratar mycket avdelningar emellan om barnen. Vi har också musikstunder och andra aktiviteter gemensamt. Personalen ger varandra information om något speciellt hänt under dagen.
- Studiebesök ordnas alltid för sökande föräldrar där tillfälle ges att träffa personalen.

- Inskolning. Första kontakten sker genom besök av förälder som får en möjlighet att se vår miljö men även en inblick i vår pedagogik. Därpå kommer träffen med pedagog där man gemensamt går igenom inskolningstiderna. Generellt har vi en 14 dagars inskolningsperiod för 1-3 åringar och en veckas inskolning för 3- 5 åringar. Inskolningsperioden kan ibland bli längre men också kortare.

Här måste finnas en stor flexibilitet eftersom man ej kan följa ett schema då det gäller barn och föräldrars känslor. En pedagog har hela inskolningen. Första dagen startar vi med en timme för att successivt öka tiden till dess att det egna schemat har blivit uppnått.

Föräldrar är alltid med hela första veckan respektive de första dagarna för att därefter kunna gå ifrån kortare stunder. Under denna tid får föräldern god kunskap om vår verksamhet. Först när barn, föräldrar och personal känner att inskolningen övergått till det ordinarie schemat så avslutas den. Vi har alltid kontakt med föräldrarna per telefon de första veckorna.

2.8 Situationen för barn i behov av särskilt stöd

Vi har goda förutsättningar att arbeta med de barn som haft behov av särskilt stöd, både ekonomiskt samt personalmässigt. Rektor och förskollärare upprättar handlingsplaner och förskolan har ett mycket nära samarbete med vårdnadshavarna. Vi arbetar med observationer, pedagogiska hjälpmedel, handlingsplaner, samtal externt för pedagogiska råd samt med en god personalbemanning.

2.9 Förbättringar i vår miljö och säkerhet

Vi upprätthåller en god brandsäkerhet och har brandinspektion av Helsingborgs Brandförsvär vart tredje år. Vi har ett brandsystem med Securitas/Länsalarm med deras brandvarnare, direktlarm till dem och brandlarm. Detta är en stor kvalitetssäkring i vårt säkerhetsarbete. Vi har också ett avtal med ett externt företag som kontrollerar all brandutrustning; detta sker en gång/år. Det systematiska brandskyddsarbetet fortlöper och fungerar väl. Kontinuerligt arbete med vårt brandskydd sker; två brandskyddsombud har tillsatts på förskolan och vi har intern inspektion var tredje månad. På varje avdelning finns skriftliga rutiner för brand och en brandövning som innefattar hela förskolan görs varje läsår och utvärderas. Personalen genomgår en brandskyddsutbildning vart tredje år och vi genomförde utbildningen på förskolan föregående läsår. Vi introducerar alltid våra brandrutiner för ny personal och vi har en årlig brandövning med barnen. Vi har brandskyddsombud som använder sig utav checklistor, som utarbetats av förskolan tillsammans med extern brandkonsult, och vi ser snabbt vilka åtgärder som behövs tas. Vi har även en 'brandpåse' på varje avdelning. Denna innehåller hela förskolans telefonlistor,

första hjälpen-väska, filt, kex samt en extra uppsättning kläder. En personal på varje avdelning är ansvarig för att ta med brandpåse ut vid utrymning.

Vi utför en bullerrond årligen på förskolan. Med denna kan vi aktivt arbeta och kontrollera att vi följer våra föreskrifter för att minimera buller på förskolan.

Vi har alltid en allmän översyn av säkerhet och estetik och vi förnyar lite varje läsår och förändrar ibland rum då barnens behov ändras eller av andra praktiska skäl. Diverse inköp av montessorimaterial har gjorts under läsåret. Vi gör varje vårtermin en grovstädning på hela förskolan där en grundlig rengöring av våra golv och karmar, all textil och alla leksaker tvättas. Vi har ett systematiskt arbetsmiljöarbete som fungerar väl utifrån alla våra rutiner för detta. All personal har utbildning och vetskap om ergonomi och systematiskt arbetsmiljöarbete. Vi har en pedagog som är ansvarig för alla uppdateringar av rutiner samt kemikalier och nya regler i samband med detta. Denna pedagog deltar i aktuella kurser och informationsträffar.

2.10 HLR-utbildad personal och Hjärtsäker zon

För barnens säkerhet uppdateras alltid personalen i hjärt- och lungräddning samt barnolycksfall och all personal har en godkänd utbildning i HLR och första hjälpen. Denna utbildning uppdateras årligen i samband med en repetition av hur man använder vår hjärtstartare. Förskolan och arbetsplatsen är sedan 2016 en Hjärtsäker zon. Förskolan uppfyller de kriterier som är krav för en hjärtsäker zon.

2.11 Arbetsmiljö

Vi har en Arbetsmiljöpolicy på förskolan som innehåller målsättning, ansvarsfördelning, uppföljning samt det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi har Miljöombud på förskolan som ansvarar för egenkontrollen av vår miljö, denna utförs två gånger/år. Kontinuerlig tillsyn av miljön utförs också av miljöombud. Detta är ett kvalitetssäkringssystem för att upprätthålla ett väl fungerande miljö- och hälsoskyddsarbete för verksamheten. Vi har ett mobiltelefonförbud för alla på förskolan för barnens och personalens arbetsmiljö. Vi har gjort detta för att undvika mobilsamtal vid hämtning och lämning för barnens skull. Vår miljöpärm som behandlar förskolans hela enhet är alltid uppdaterad. Skriftliga rutiner för städ, trygghet och utvärdering finns på varje avdelning. Förskolan har en godkänd ventilation och godkänt smittskyddsarbete.

2.12 Vår kost - hållbarhet och matsvinn

Förskolan har ett eget produktionskök med egen kock och detta är mycket uppskattat av alla parter. Vår kock har en mångårig erfarenhet och mycket goda kunskaper i specialkost. Vårt tillagningskök har egenkontroll och faroanalys. Skriftliga rutiner finns för detta och följs upp veckovis. Vi har en skriftlig kvalitetspolicy i köket som säkerställer en bra matkvalitet. Vi har smittskyddsdokumentering och rutiner finns för risk för smitta. Detta ger vår kock en bra överskådlighet. Vi har även ett avtal med Anticimex om kontinuerliga hygieninspektioner i förebyggande syfte. Vi har mycket goda rutiner för vår livsmedelshantering och har som resultat en hög livsmedelssäkerhet. Vi har sedan september 2014 uppfyllt alla krav för en god livsmedelskvalitet och kvalitetssäkrade. Vi arbetar även engagerat och målmedvetet för att minska matsvinnet i vårt kök med en god planering vad gäller inköp av livsmedel och matlagning.

2.13 Resurser för förbättrad verksamhet

Vi har en extra resurs på förskolan som arbetar fyra dagar i veckan och även den resterande veckodagen vid behov. Vi har två förskollärare som tidigare arbetat hos oss som har vikarierat och även varit extra resurser i barngrupperna. En tidigare anställd som är musiklärare arbetar en halv dag i veckan med musikundervisning i alla åldersgrupper. Vi har en jämn personalfördelning kompetens- och utbildningsmässigt i alla barnens åldersgrupper.

2.14 Förskolans jämställdhetsarbete

Förskolan ska ge alla barn möjlighet att utveckla sina förmågor och intressen utan att hindras av traditionella könsmonster och könsroller. Det livslånga lärandet ses med ett genusperspektiv. Vi vill förhindra att könsstereotypa föreställningar reproduceras och bibehålls. Vår utgångspunkt är att alla lika värde och alla möjligheter att utvecklas oavsett kön, identitet, socioekonomiska förutsättningar osv. Flickor och pojkar ska ges samma möjlighet att pröva och utveckla förmågor och intressen. Då vi arbetar utifrån Maria Montessoris pedagogik utgår vårt arbete från individen ej könet. Arbetet med Barnkonventionen och Likabehandlingsplanen/plan mot diskriminering och kränkande behandling vävs in i det dagliga pedagogiska arbetet. Frågan handlar till stor del om pedagogernas förhållningssätt, hur pratar vi med barnen, vilket kroppsspråk använder vi och blir alla barnen accepterade utifrån den person det är? Grunden är att inte generalisera eller värdera barnen olika. Vi förmedlar positiva förväntningar och bygger en god självkänsla hos barnen. Vi är endast kvinnliga pedagoger på vår förskola men fler män i förskolan leder inte automatiskt till jämställdhet i förskolan, utan det är den pedagogiska skickligheten. Vi kan visa för barnen att

det inte är könet som avgör vad vi är kapabla att göra utan vem jag som person som ska leda våra val.

2.15 Förskolans systematiska kvalitetsarbete

Vi har ett tydligt kvalitetsarbete som utvecklas konstant under läsåret genom utbildning, diskussioner i personalgruppen, tydligt samspel med Lpfö 18 samt stor samverkan med föräldrarna. Vårt arbete för att upprätta kvalitetsredovisning börjar omgående vid terminsstart. Vi utvärderar och dokumenterar ständigt våra olika aktiviteter och förändringar. Vi bedömer då resultatet av varje aktivitet; hur den upplevts av personal, barn och, då det är aktuellt, av föräldrar, och ger förslag till förbättringar. All dokumentation sparas och ligger till grund för avdelningarnas respektive förskolans samlade utvärderingar. Personalen har en hel arbetsdag på vårterminen till förfogande för årsutvärderingen. Under hela året diskuterar vi kvalitet på våra personalmöten och mycket internutbildning sker från ledningens sida. Personalen har alltid tillgång till handledning. När den stora kvalitetsredovisningen framställs ligger alla avdelningars utvärderingar, protokoll från föräldra- och personalmöten, föräldrarådets samt andra mötesprotokoll från möten med externa resurser till grund.

2.16 Utbildningar för pedagogerna under läsåret:

- Informationsmöte Barnhuset, Helsingborgs stad
- HLR och första hjälpen
- Språkutveckling, språkmiljö och barn med annat modersmål
- Ansvarsfrågor i förskola/skola
- Värsta bästa hälsan - Generation PEP
- Föreläsning om högläsning, förskolors språkmiljöer och barns språkutveckling
- Autism hos barn i förskolan

2.17 Prioriterade mål för läsåret

2.17.1 Svenska språket

Språket är alltid en framstående del i barnens verksamhet på förskolan och vi lägger mycket tyngd i svenska språket. Då vi nu har fler barn än tidigare läsår med andra modersmål än svenska utvecklar vi vårt arbetssätt ständigt under läsåret. Vi arbetar mycket med musik då det främjar språket och vi har både sångsamlingar på respektive avdelning dagligen samt en sångsamling för alla förskolans barn på måndags- och fredagsmorgnar. Det finns en levande musikalisk miljö med ramsor, rytmik, dans och rörelse på förskolan som är viktiga metoder i språkutvecklingen. Vi tränar språkrytm genom dans, klapp och röra sig till pulsen i olika texter och musik. Vi övar ständigt barnens språkliga medvetenhet vilket främjar barnens läs- och skrivinlärning. Vi har under vårterminen arbetat med våra kvalitetshöjande insatser på ett samarbetsfrämjande arbetssätt mellan förskola och hem. Vi har lagt tyngdpunkten på att öka intresset för högläsning och svenska språket. Förskolan har upprättat läslistor över litteratur som barnen på förskolan visar intresse för och dessa kommuniceras skriftligen till alla föräldrar. Pedagogerna har också veckans boktips där de utgår från litteraturen, åldersgrupper och barnens intresse. Skolverkets upprättade läslista för förskolans åldersgrupper är lättillgänglig för alla föräldrar på respektive avdelning. Alla avdelningar har även arbetat med 'veckans bok' vilket ger alla barn möjlighet att ta med sin favoritbok till förskolan. Favoritboken tas med en hel vecka då högläsning sker flera gånger med alla barnen och man pratar om boken. Det är mycket uppskattat av barn och föräldrar; det stärker barnens identitet och läslust. Ett lånebibliotek i form av bokvagnar har också upprättats för hemlån av böcker. Det finns bokpåsar med två böcker i varje och lite tips och inspiration till föräldrarna på hur man kan göra högläsningen varierande, exempelvis med sin röst, drama, diskussioner kring svåra ord. Vårterminens föräldramöte fokuserade även på barnens språkinlärning och föreläsare Karolina Larsson, leg. Logoped och forskare (doktorand vid Lunds universitet) inom området förskolors språkmiljöer och flerspråkiga barns språkutveckling i förskolan. Föreläsningen behandlade utvecklingen av språk och kommunikation, vikten av högläsning för språkutvecklingen och vikten av samtal med barnen, vad föräldrar kan göra för att ge barnet en språkrik miljö och vara språkliga förebilder. Föreläsningen gav även värdefulla tips, insikter och kunskaper för att stötta, stimulera och utveckla barnens språk-, läs- och skrivförmåga. Vi planerade även för att införa sagostunder på förskolan två eftermiddagar i månaden och välkomna alla föräldrar som har möjlighet att vara med. Tyvärr kvarstår denna insats och är framgent ett utvecklingsområde för verksamheten.

2.17.2 Motorik och rörelse – ökad fysisk aktivitet och rörelseglädje

Motorik och rörelse har också varit ett prioriterat utvecklingsområde detta läsår. Vi har genom utbildning och inspirationsmöten förbättrat vår medvetenhet kring barnens rörelse såväl inomhus som utomhus. Vi vill utveckla vardagsmotionen och alla medvetna motoriska aktiviteter.

Alla barn har enligt barnkonventionen rätt till bästa möjliga hälsa och i förskolans läroplan ingår hälsa och rörelse i förskolans uppdrag: 'Barnen ska få förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att ges möjlighet att delta i fysiska aktiviteter och vistas i olika naturmiljöer. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva.' (Lpfö18)

Barnen på förskolan ska dagligen ges möjligheter att delta i varierande fysiska aktiviteter, både inomhus och utomhus, som stärker deras motoriska färdigheter, kroppsuppfattning och lust att röra sig. Målet är att varje barn ska uppleva rörelseglädje, utveckla sin balans, koordination och styrka samt få en positiv inställning till fysisk aktivitet. Vi får ständiga rapporter från olika myndigheter om den ökade psykiska ohälsan bland barn/ungdomar och vi behöver börja att arbeta tidigt med barnens vanor i hälsa/rörelse. Vi vill tidigt bygga bra hälsovanor hos barnen och medvetandegöra för dem hur viktig vår kropp är för vår hälsa. Då förskolan är ett komplement till hemmet vill vi arbeta för en ökad likvärdighet kring hälsobegreppet. Vi har arbetat pedagogiskt med att:

- Skapa en varierad och inspirerande utemiljö som uppmuntrar till lek och rörelse.
- Öka vår kompetens kring motorisk utveckling och rörelse genom kompetensutveckling och fortbildning.
- Införa mer planerade rörelseaktiviteter dagligen som exempelvis hinderbanor, dans, och lekmoment som stimulerar barns motorik.

Barnen ska ges förutsättningar för att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva i sina liv.

Vi har använt oss till viss del av material från Generation Pep men även pedagogernas kunskap om barns rörelse och vår pedagogik. Vi har en medvetenhet kring att barn behöver röra sig ofta och mycket för sin utveckling. Inomhus rör barnen sig en del i sina aktiviteter genom att hämta material, rulla sina mattor, använda redskap, dans och musik exempelvis.

Vi har arbetat mer medvetet med småbarnsavdelningarna och utevistelsen. De små barnen får mer planerade rörelseaktiviteter utomhus och på vår utegård har vi även arbetat med nya motoriktavlor, hinderbanor bl a.

Detta arbete är ständigt pågående och kommer att vara ett prioriterat mål även kommande läsår.

2.18 Utvärdering av läroplansområde och aktiviteter

Nedan följer utvärdering av följande läroplansområden:

- Normer och värden
- Omsorg, utveckling och lärande
- Barns delaktighet och inflytande
- Förskola och hem
- Övergång och samverkan
- Uppföljning, utvärdering och utveckling
- Förskollärares ansvar i undervisningen samt
- Rektorns ansvar

Barns delaktighet och inflytande analyseras också i varje läroplansområde. Vi har pedagogers utvärderingar och observationer, vårdnadshavares återkopplingar, rektors observationer, personalmöten och individuella samtal som underlag i vårt kvalitetsarbete tillika indikatorer.

3. Utvärdering av läroplansområde och aktiviteter

3.1 Normer och värden

3.1.1 Förskolans likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ett av förskolans styrmedel är vår likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling. Verksamheten arbetar med de demokratiska värderingar och mänskliga rättigheterna som det svenska samhället vilar på. I Läroplanen för förskolan (Lpfö 18) tydliggörs under rubriken Förskolans värdegrund och uppdrag att förskolan ska ge barnen kännedom om deras rättigheter och att utbildningen alltid ska utgå från barnens bästa. Förskolan ska arbeta aktivt med att kränkningar och diskriminering ska motverkas.

Vår vision:

Vår vision är att arbetet med värdegrunden ska ge barn förutsättningarna till att utveckla kunskaper om mänskliga rättigheter samt skyldigheter. Vi vill även ge möjlighet för barn att få kompetens om hur vi är mot varandra samt att alla barn är lika mycket värda. Vi fortsätter även att arbeta med hållbar utveckling med fokus på positiv framtidstro. Barnen ska ges möjligheter att utveckla kunskaper om hur olika val kan bidra till en fortsatt hållbar utveckling på vårt jordklot, att detta är någonting vi bidrar med tillsammans.

Vi vill ge barnen en förståelse för Maria Montessoris holistiska perspektiv där man utgår ifrån ett helhets- och fredstänkande synsätt som börjar hos barnet. Vi vill även förmedla att vi alla hör samman och våra likheter och olikheter berikar varandra oberoende på var vi bor eller var vi har vårt ursprung. Det viktigaste som vi vill lära barnen är att det börjar hos oss själva och hur vi bemöter andra.

Förskolan ska verka för barnens bästa och förskolan är en mötesplats för alla oavsett kulturell eller social bakgrund. Vårt uppdrag är att lägga grunden för ett livslångt lärande tillsammans under trygga, lärorika och lekfulla former där förskolans grundläggande värden vilar på en demokratisk grund.

Vårt pedagogiska arbetssätt:

Samtliga avdelningar har arbetat med de tio kompisböckerna som genomsyras av värderingar i det svenska samhället. Utifrån de tio kompisböckerna har samarbetsövningar, dramatisering, rörelse samt undervisningar ingått.

Förskolan har ett fadderbarn från Uruguay genom SOS barnbyar. Vi får inblick i hennes liv genom brevväxling. Här blir det tydligt för barnen att alla barn har olika livsvillkor och att

barnkonventionen inte fungerar för alla barn i världen. Brevet från vårt fadderbarn delges till de äldre barnen.

Avdelningarna har arbetat med att skapa en inkluderande och trygg miljö för alla barn.

Genom att arbeta med kompisböcker, gemensamma regler, samarbetsövningar, har förskolan strävat efter att främja en positiv gruppdynamik och stärka barnets självkänsla. Då detta arbete genomförts på samtliga avdelningar har vi kunnat säkerställa en enhetlig och kontinuerlig strategi för social utveckling och samarbete. Detta arbete har vi synliggjort på PRION, i avdelningarnas lärandemiljö samt i den dagliga kontakten med vårdnadshavare och för att främja en god kommunikation med både barn samt vårdnadshavare.

Dokumentationen som finns i miljön samt det barnen skapat på egen hand har möjliggjort för barnen att uttrycka tankar och åsikter samt vara delaktiga i miljöns utformning.

Utvecklingsområde:

Vi har under läsårets gång haft samtal med barnen till stor del om likabehandlingsplanen samt vår värdegrund. Vi vill gärna till nästa år göra det mer synligt konkret i miljön på avdelningarna. Till exempel ha en kompisvägg, lika värde, barnens tankar och relationer till varandra. Detta för att ge barnen en plats att gå till och reflektera och inspirera varandra. Detta för att lyfta barnens empati för varandra och deras egen skull och stärka barnens empati samt behandling av varandra.

3.1.2 Normer och värden

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande, och
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,

Vårt mål:

Vi vill få en barngrupp som respekterar varandras likheter, olikheter och känslor samt ge dem verktyg i hur en god medmänniska bör agera.

Pedagogiskt arbetssätt:

För att nå målen arbetar vi med montessoripedagogiken, kompisböckerna, samarbetsövningar samt den fria leken inne och ute.

Maria Montessoris pedagogik genomsyrar arbetet i hela verksamheten där vi utgår från det holistiska synsättet och den kosmiska planen. Det holistiska synsättet innebär att barnen ges en helhet innan de studerar detaljerna. Den kosmiska planen innebär att vi alla är lika viktiga; människor, djur och natur. I montessoripedagogiken sätts barnet i centrum, vi pedagoger ser varje barns lärande på individnivå. Maria Montessori hade en fredstanke som innebar att grunden skulle läggas hos barnen för att bli fredsmedborgare. För Maria Montessori handlade inte fredstanken om att avsluta krig utan att aldrig starta ett. För att nå dit måste vi börja med barnen och lära dem samarbeta. Hur vi pedagoger agerar gentemot varandra, barnen, djuren och naturen speglar sig i barngruppens agerande. Pedagoger som respekterar, visar solidaritet och öppenhet mot sin omgivning oavsett likheter och olikheter visar på bra förebilder till barnen.

Vi arbetar med kompisböckerna, en serie med tio böcker om Kanin och Igelkotts vardag som baseras på barnkonventionen. Böckerna berör olika områden som finns i vardagen, exempelvis lyssna och kom överens, säg förlåt, säg stopp och samarbeta. Vi läser och arbetar vidare med det material som finns publicerat och övningar som är kopplade till de olika områdena. I olika samarbetsövningar ger vi barnen verktyg att komma fram till gemensamma lekregler och en förutsättning att utvecklas till goda medmänniskor. I arbetet med kompisböckerna läggs fokuset även på språkutvecklingen hos barnen, vi utforskar fraser som samarbeta, stopp, dela med sig och liknande. Här för att dyka djupare ner i ordförståelse och att öka sitt ordförråd.

Utvärdering och analys:

Vi märker på barnens agerande i naturen och dialoger sinsemellan att vårt arbete med att vi alla behöver varandra för att leva når fram till barngrupperna. De visar stor respekt för djuren och naturen, de hjälper varandra att komma ihåg hur viktiga vi alla är för livet på vår jord oavsett likheter och olikheter. Vårdnadshavare har även lyft under samtal att deras barn visar stor respekt och ett ansvarstagande för vår natur, vi människor ska vara rädda om djuren och ta hand om naturen runt omkring oss. Skräpa inte ner!

Vårt arbete har utformats efter barnens behov, vi presenterar många olika verktyg och arbetssätt för att hela barngruppen ska nå målet. Detta har vi upplevt varit positivt då alla barn får möjlighet att utmanas och nyfikenheten ta sig an kunskap utifrån deras förutsättningar.

Är det hög ljudnivå i en grupp med barn som leker kan vi pedagoger gå in i leken med en lägre ljudnivå som barnen ofta tar efter. Sätter pedagogen sig med ett barn som kanske inte får vara med i leken eller som är mer iakttagande och spelar/leker/gör något med det barnet kommer ofta fler och vill vara med. För att inkludera alla barn vägleder vi dessa barn i det sociala samspelet. Barnen gör inte som vi säger, de gör som vi gör.

Vi använder kompisböckerna i arbetet hur en bra kompis är, att det är viktigt att lyssna på och respektera varandra, att gruppen gemensamt kan komma fram till gemensamma lekregler. Böckerna innehåller berättelser som barnen kan känna igen sig i, som alla kan arbeta med och som väcker tankar och reflektioner. Detta kan leda till många givande samtal i barngruppen. Barnen fick ett uppdrag av Kanin och Igelkott att visa hur man delar med sig och hur man kan lösa en konflikt när någon inte vill dela med sig eller vänta på sin tur. Barnen fick en stor fin sten av Kanin, denna stenen skulle sedan skickas vidare mellan barnen. De första gångerna barnen var tvungna att ge stenen vidare tog det emot, men barnens iakttagelser möjliggjorde för dem att se att om man väntar kommer stenen till en. Aktiviteten avslutades med tankar och funderingar hos barnen, vi pedagoger ville försöka visa vikten av samarbete mellan barnen. En givande, lärorik och uppskattad aktivitet som gav barnen möjlighet att träna sin samarbetsförmåga.

Hos de yngre arbetar vi mycket med samarbete i de vardagliga aktiviteterna som att städa undan saker på rätt plats, hjälpa varandra i hallen med att få på och av kläder eller bjuda in till lek om det är en kompis som är ensam. Vi arbetar mycket med barnens förståelse för empati gentemot sina kompisar och sin omgivning. Grunden i detta läggs hos de yngre barnen som sedan har det med sig upp i åldrarna. De äldre barnen kan ofta bli förebilder för de yngre barnen. De äldre barnen har ofta en mer djup förståelse för sociala sammanband och exempelvis empati. De yngre barnen kan därför observera och lära sig av de äldre.

Vårdnadshavare har bland annat lyft att barnen börjat kommunicera sina känslor och viljor med ord och/eller kroppsspråk istället för fysiskt agerande. De har även lyft att barnen pratar mycket om hur de ska vara mot varandra för att vara bra kompisar.

Utvecklingsområde:

Arbetet med normer och värden är ett ständigt pågående arbete, vi lägger grunden för ett förhållningssätt som ska följa med barnen genom livet. Vi ska fortsätta hålla oss uppdaterade kring forskning, gå kurser, föra diskussioner på personalmöten och planeringar om området. Vi vill även utveckla anpassningen efter varje individuellt barn, att vi skriver fler anteckningar och observationer. Detta för att möjliggöra vårt perspektiv på det enskilda barnet. Vi vill alltid sträva efter att se varje barns behov och utvecklingsområden, för att kunna stötta barnet i dess utveckling.

3.2 Svenska språket och barn med annat modersmål

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka, tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket, om barnet tillhör en sådan minoritet,
- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har annat modersmål än svenska

Vårt mål:

Vi vill skapa ett intresse för böckernas värld och uppmuntra berättarglädje. Detta berikar barnens ordförråd och ordförståelse samt språkglädje. Vi använder oss främst av böcker på svenska men även böcker på andra språk som finns i barngruppen.

Ge barnen ett stort ordförråd, en bra ordförståelse och vidga deras fantasi. Att stärka barnen i alla sina språk, detta sker som ett samarbete mellan förskola- hem. Vårt mål är också att synliggöra våra fem minoritetsspråk. Detta för att göra barnens världsperspektiv bredare och öka empatin för allas olikheter och därav olika språk.

På ett lekfullt och nyfiskt sätt uppleva språket så som lyssna, läsa, rörelsesånger, ramsor, kodväxling etc. för att stimulera barns språkutveckling.

Pedagogiskt arbetssätt:

Vi uppmuntrar till våra olika språk, att kunna prata lika språk är en mycket positiv kunskap. Vi uppmuntrar vårdnadshavare att ge sina barn modersmålkunskapen. På förskolan använder vi oss av kodväxling när vi tränar språket. Genom samarbete med föräldrarna kan vi lära oss ord på barnets modersmål som vi kan använda i kodväxling. Genom att kodväxla till exempel benämna ett ord på barnets modersmål "Car" och på svenska "bil". Ger vi barnen förståelse och möjligheten att kunna associera de två språken.

Viktigt att ge tydliga och kortfattade instruktioner för att träna språkförståelsen både för de yngsta barnen samt barn med annat modersmål än svenska. Här vill vi lägga fokus på att ge barnen en god grund i språket innan vi börjar bygga vidare. Den goda grunden ger barnen förutsättningar att arbeta på sin språkförståelse som är av stor vikt. De barn som inte har det

talade språket erbjuder vi pedagoger bildstöd och TAKK-tecken som stöd för att ge barnen en möjlighet att uttrycka sig. Även använda det verbala i kombination med bildstöd och TAKK-tecken.

På förskolan har vi valt att lyfta våra fem minoritetsspråk. Om de har en nationaldag uppmärksammar vi det denna dag.

Montessorimaterialet är en stor tillgång eftersom det på ett mycket konkret sätt lär ut t.ex. motsatsord, klassificering, även annat material som exempelvis konstruktionsleksaker och djur skapar ett bra samspel mellan barnen och en stor del av utvecklingen av språket sker i leken.

Vårt mål är att barnen dagligen ska möta litteratur i förskolan. Förskolan har ett stort utbud av böcker som ständigt förnyas. Varje avdelning har högläsning någon gång under dagen. På samtliga avdelningar har barnen tagit med egna böcker hemifrån som de visar upp och vi läser under en vecka.

Vi har rim och ramsor samt rörelse- och sånglekar. Vi sjunger främst på svenska men tar även in sånger på andra språk, t.ex. i sångsamlingen. Under läsåret har vi sjungit på norska, finska och danska. Detta gjorde vi då vårt tema Norden gav en naturlig övergång till sång på de språken. Vi sjöng på de olika språken samt samtalade om vad orden på till exempel norska betyder.

Vi skapar en tydlig pedagogisk miljö som uppmuntrar till språkinläring. Språkmaterialet i montessoripedagogiken är uppbyggt i olika nivåer där det börjar med inledande övningar som ritamar för att sedan följas upp med rosa materialet som endast innehåller ljudenliga ord, blå materialet med endast icke ljudenliga ord samt grammatik med substantiv och verb. Genom detta får barnen en vetskap och ett intresse om vad orden betyder och hur de ser ut.

Varje avdelning besöker biblioteket kontinuerligt. Detta för att väcka barnens nyfikenhet för böcker och högläsning. Vi har även under vårterminen startat ett eget bibliotek i form av bokvagnar. Vi har två bokvagnar varav en tillhör småbarnsavdelningarna och den andra tillhör Saltkråkan och Junibacken. Med bokvagnarna får vårdnadshavarna möjlighet att låna en bokpåse som innehåller 2–3 böcker i samband med lämning.

Utvärdering och analys:

Vi har under terminen utvecklat vår språkmiljö på samtliga avdelningar. Detta för att göra språkmaterialet mer inbjudande och lättillgängligt. Barnen var delaktiga i skapandet av språkmiljöerna. Vi upplever att barnen tar eget initiativ till att använda och nyfiken undersöka det materialet som finns i vår språkmiljö.

Vi har många olika språk i barngruppen och använder oss av kodväxling, tydligt kroppsspråk och mimik, vi benämner saker och skeende för att stärka språket. Vi har ett medvetet arbetssätt att barnen lär sig av varandra, detta även i aspekt av språket. Detta resulterade i att många barnen hjälper varandra, när t.ex. barn inte kan svenska hjälper de andra barnen till med kroppsspråk och att lära detta barnen svenska ord

Vi har märkt en stor utveckling i barnens språkliga medvetenhet de har på eget initiativ återberättat berättelser och händelser ur böckerna för varandra. Intresset för litteratur är stort och detta är något som vi pedagoger uppmuntrar. På samtliga avdelningar har barnen tagit med egna böcker hemifrån som de visar upp och vi läser under en samling eller annat tillfälle under dagen. På så vis stärks barnens självkänsla och självförtroende. Vi har även fått positiv feedback från vårdnadshavare som fått köpa in fler böcker som andra barn tagit med sig, samt att högläsningen på förskolan har genererat samtal hemma om ämnen från boken.

De äldre avdelningarna har även skapat egna sagor där de barnen som varit intresserade av detta har varit delaktiga. Barnen har haft stort inflytande i texten samt illustrerat tillhörande bilder.

I barnens roller har det skett en stor språklig utveckling. Här ser vi att barnen kommunicerar med varandra på både verbala och icke verbala vis. Barnens ordförråd och talspråk utvecklas då de utmanas och lär sig i lekfulla sammanhang.

Vi uppmärksammar minoritetsspråken på samtliga nationaldagar.

Vi har märkt att med sång och rytm så har det hjälpt barnen utveckla språket och i synnerhet dem barn med annat modersmål. Vi har bokpåsar tillgängliga på alla avdelningar för vårdnadshavare att låna med sig hem.

Den kontinuerliga biblioteksvistelsen främjar barnens språkutveckling och nyfikenhet.

Utvecklingsområde:

Fortsätta vårt arbete med att synliggöra litteratur i våra olika pedagogiska miljöer samt fortsätta skapa miljöer som väcker nyfikenhet och lust att lära.

I maj månad startade vi upp våra bokvagnar där föräldrar kan låna hem olika bokpåsar. Junibacken/Saltkråkan delar en vagn och Skrållan/Madicken delar på en vagn. På så vis blir det åldersanpassad litteratur. Vi fortsätter vidareutveckla detta genom att fortsätta lyfta vikten av högläsning. Vi kommer även uppdatera bokvagnarna med böcker och nya tips vid läsning, detta för att ha en levande bokvagn.

Vi vill använda oss mer av rim och ramsor samt flanosagor med barnen. På Junibacken och Saltkråkan är det fokus på att träna på att koppla ihop olika rim. Att barnen själva är delaktiga i att berätta flanosagan. Medan på Madicken och Skrållan är fokuset på att synliggöra rim och ramsor med bilder och andra material.

Utvecklat berättande (t.ex. berätta till egna och andras teckningar). Att barnen får mer rum för delaktighet vid högläsning där de själva får berätta utifrån bilderna i boken, t.ex. att använda oss av bokpromenad.

3.3 Samling

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften

Vårt mål:

Att ge barnen språkträning och stärka barnens självförtroende. Vi vill skapa möjligheter för barnen att träna på att våga prata i grupp men också att träna på koncentration. Under samlingarna får även barnen möjlighet till att kunna återberätta, att kunna vänta på sin tur samt handuppräkring när barnen vill prata samt svara på en fråga. Lära dem ett tidsperspektiv såsom årstider, dagar, veckor, månader och år.

Pedagogiskt arbetssätt:

Samtliga avdelningar har samlingar två gånger om dagen, en kl. 9.00 som är vår morgonsamling samt en kl. 11.00 som är vår middagssamling.

På Madicken och Skrållan sjunger vi namnsången, prata om vädret och sjunger vädervisan samt veckodagsvisan. Vi har en almanacka där vi går igenom dagens datum, månad samt vem som har namnsdag. På samlingen presenteras vad som kommer hända under förmiddagen via bildstöd som presenterar hur dagen kommer se ut. Skrållan och Madicken går igenom vilka barn som är närvarande på förskolan och vilka som är hemma. Varje barn har sin egen bild som dem sätter upp på samlingstavlan. Vi räknar hur många som är närvarande på förskolan och hur många som är hemma.

På Junibacken och Saltkråkan går vi igenom barnen som är på förskolan och de som är hemma, barnen får själva fästa sitt namn under rubriken förskola. Vi räknar hur många som är närvarande på förskolan och hur många som är hemma. Sjunger vädervisan samt veckodagsvisan. Vi har en almanacka där vi går igenom dagens datum, månad samt vem som har namnsdag. På samlingen presenteras vad som kommer hända under förmiddagen genom bildstöd. Vi pedagoger delar in barnen i grupper, väl i grupperna har vi antingen en planerad aktivitet eller så får barnen självständigt berätta vad de vill göra.

Samtliga avdelningar avslutar varje förmiddagssamling med fruktstund.

Utvärdering och analys:

Vi har varit väl förberedda inför samlingarna vilket resulterat i att barnen har varit mycket intresserade och nyfikna. Vi delar upp samlingarna mellan oss pedagoger utifrån vad som ska presenteras så varje pedagog kan förbereda en givande samling. På samlingarna presenterar och arbetar vi med olika montessorimaterial. Tema Norden synliggörs även under våra samlingar, där vi presenterar en nya länder eller arbetar vidare med temat.

Madicken och Skrållan gör barnen delaktiga genom att bjuda in dem till dialog. Barnen får hitta sin egna bild samt sätta den på tavlan och ta del av när deras kompisar ska göra detsamma. Vi sjunger sånger om vädret och veckans dagar etc. här får barnen möjlighet att utveckla sitt ordförråd på ett lekfullt sätt. I samlingen har barnen bestämda platser med deras namn där det blir ytterligare träning på jaget samt kompisarnas namn.

Saltkråkan arbetar med igenkänning av barnens namn och att sedan sätt upp sitt eget namn på tavlan. Vi sjunger sånger om veckans dagar och vädret etc. för att lekfullt utveckla barnens ordförråd. Vi tränar på att räcka upp handen vid frågor och när barnen vill prata. I samlingen har barnen bestämda platser med deras namn där det blir ytterligare träning på jaget samt kompisarnas namn.

Junibacken har ett tydligt förberedande inför förskoleklass. Barnen tränar på att sitta på sin plats i ringen, räcka upp handen om de vill prata och att de lyssnar på sina kompisar. Vi har även under samlingen korta stunder av rörelse i form av olika sång- och rörelselekar eller kompismassage. Detta för att barnen ska kunna känna lugn och koncentrera sig bättre.

Under vissa tillfällen kommer även matematik katten, montessorimaterial och barnkonventionen lyfts också vid samlingstillfällen. I samlingen har barnen bestämda platser med deras namn där det blir ytterligare träning på jaget samt kompisarnas namn.

Utvecklingsområde:

Vi vill fortsätta att samlingen är en plats för utveckling och lärande där alla barnen känner att de får komma till tals. I nuläget tycker vi att våra samlingar fungerar bra, det är en fin balans mellan planerad undervisning och barnens inflytande. Då barngruppens sammansättning förändras samt temat varje läsår så blir det automatiskt en utveckling och förändring. Vi har alltid löpande kommunikation i vårt arbetslag om utveckling av samlingen behöver ske efter vi har sett olika förändringar i gruppen. Att ha samlingar schemalagda och uppdelade inom pedagogernas ansvarsämne upplever vi i nuläget som ett fungerande arbetssätt.

3.4 Materialarbete

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- självständighet och tillit till sin egen förmåga,

Vårt mål:

Vi använder oss av våra styrdokument och av Montessoripedagogiken.

Montessoripedagogiken är ett naturligt inslag i all vår verksamhet och i alla våra aktiviteter.

Vi eftersträvar att få barnen nyfikna och få lust till att lära samt att de ska bli självständiga vid eget arbete och att denna förmåga kvarstår.

Varje enskilt barn ska få rätt material och rätt undervisning i den fas de befinner sig i. Barnet skall ges möjlighet till självständighetsträning - frihet under ansvar.

Pedagogiskt arbetssätt:

På Saltkråkan och Junibacken erbjuder vi arbetsstunder där barnen själva väljer det material de ska arbeta med under förmiddagen. Vi pedagoger ger förslag att välja mellan olika ämnen, vi lotsar ofta in barnen på ett adekvat arbetsmaterial så att barnet ges möjlighet att upptäcka, lära nya saker och följa materialens röda tråd. På Junibacken har varje barn en egen pärm som är indelad i olika ämnen som exempelvis språk och matematik. Pärmarna fylls med arbetsblad i de olika ämnena utifrån barnens intresse och var varje barn befinner sig. Materialen prioriteras högst, därefter arbetsbladen.

Skrållan och Madicken synliggör montessorimaterialet i deras pedagogiska miljö där materialet är på barnens nivå för att främja självständighet och eget initiativ från barnet. De har planerat arbete med materialet på förmiddagarna. Vi har visat olika material i grupp och individuellt. Målet är att barnen ska påbörja, genomföra- och avsluta sitt arbete. Vi lägger stor vikt vid att ge barnen tiden både till de praktiska övningarna och de finmotoriska. Vi utvecklar motsatts begreppen med sensoriskt material såsom rosa tornet och cylinderblocken.

Vid läsårets början har vi genomgång av montessorimaterialet på våra samlingar. Detta för att barnen skall bli nyfikna, inspirerade och lära sig hur man arbetar med materialet och att

var sak skall vara på sin plats. Vi har använt oss av mycket gruppvisningar. Detta främjar samarbetsförmågan. Arbetet dokumenteras i barnens personliga montessorilistor.

För att öka barnens självständighet med arbetsmaterialet så använder vi oss av bilder/text för att tydliggöra för barnen vart materialen skall stå.

På fredagar har vi materialvård där fokuset läggs på att exempelvis ta hand om materialet och torka hyllor.

Utvärdering och analys:

På Saltkråkan och Junibacken upplevs det som att barnen har blivit mer självständiga och tar egna initiativ till att välja vad de vill arbeta med. Junibacken upplever att de har fått ett lekfullt lärande som har inspirerat barnen och lagt en god grund till skolstarten. På Saltkråkans och Junibackens står materialets namn. Saltkråkan använder sig också av bilder för att visa vart materialet ska stå.

På Madicken och Skrållan väcks en initial nyfikenhet kring materialet som sedan utvecklas vidare. De planerade aktiviteterna har fungerat väl då barnen får en presentation av materialet som de sedan på egen hand kan ta fram. För att synliggöra det så bra för barnen som möjligt, finns bilder på arbetsmaterialen där dem ska stå. Vi ser att bilder på materialet samt text på materialets namn även ger barnen möjlighet för att öka sitt ordförråd. Då barnen kan se bilden på materialet samt namnet i text kan en association skapas.

Vi upplever att vi har integrerat Montessorimaterialet i flera aktiviteter såväl som utomhus som inomhus. Vi ser att barn tar in materialet på olika vis därav har vi gett möjlighet för barnen att utforska materialet i olika miljöer. Detta för att stärka deras egen agens över utforskandet av materialet.

Barnen visar stor respekt för materialet och använder det på rätt sätt. Varje sak sätts tillbaka på sin plats. "Var sak på sin plats". Detta har utvecklats i samband med att vi pedagoger är rädda och visar omsorg för vårt material. Genom att vi är goda förebilder ser barnen hur man på ett omsorgsfullt vis tar hand om materialet så att vi kan ta hand om det länge.

Utvecklingsområde:

Vi arbetar vidare med att väcka barnens nyfikenhet gällande materialet genom att använda det i olika sammanhang, både inomhus och utomhus. Vi fortsätter att utveckla och uppdatera våra lärmiljöer för att göra de lättillgängligt samt inbjudande för lärande. Vi vill utveckla tillgängligheten och våra lärmiljöer. Genom att aldrig låta våra lärmiljöer stå stilla hoppas vi att vi kan på nytt bjuda in barnen till materialet på ett lekfullt och nyfiket vis.

Vi går kontinuerligt igenom materialet så att det är intakt och väcker intresse för barnen.

3.5 Utevistelse

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,
- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande,

Vårt mål:

Ge barnen möjlighet att prova på, skapa, bygga och undersöka material som finns utomhus. Att de ska upptäcka sin närmiljö samt barnen på Saltkråkan och Junibacken som upptäcker parker runtom förskolan.

Saltkråkan och Junibacken tränar på att utveckla motorik, kondition och uthållighet. Väcka en nyfikenhet för naturens kretslopp och dess skiftningar, hållbar utveckling, värna om vår närmiljö, utveckla sin fantasi och utöva kreativa lekar och övar på det sociala samspelet. Skrållan och Madicken gör mindre promenader där de tränar på att gå i led och hålla en kompis i handen. Att barnen tränar sin grovmotorik och därmed får en god kroppsuppfattning.

Pedagogiskt arbetssätt:

Minst en gång per dag har samtliga avdelningar utevistelse. Oftast håller sig Madicken och Skrållan på gården där barnen själva får välja aktivitet, vid vissa tillfällen utförs gymnastik och rörelselekar utomhus för att främja motoriken. Efter vilan går Saltkråkan och Junibacken till Kopparmölleparken och är tillbaka till mellanmålet. Barnen får utrymme för egen lek, socialt samspel och motorikträning.

Saltkråkan och Junibacken har en dag i veckan en utförmiddag då vi går iväg en längre sträcka. Under den utevistelsen har vi en planerad undervisning med olika material.

Vi har vår årliga bussutflykt där barnen från Junibacken, Saltkråkan samt de äldsta barnen från Madicken och Skrållan åker gemensamt till Domsten. Barnen har med sig egen matsäck och under dagen lägger vi stor vikt vid motorik, lek och rörelse.

I maj och juni går vi alla på förskolan (de äldsta på småbarnsavdelningarna) till skogen eller Fredriksdals friluftsmuseum mellan kl. 9.15 till 14.00. Vi alternerar mellan att grilla och att få maten utkörd till oss. Vi går tillsammans till Fredriksdalskogen. Väl i skogen kan vi dela upp

oss i mindre grupper för att ge utrymme för planerad undervisning eller aktivitet. Vid dessa tillfällen passar vi på att besöka Fredriksdal friluftsmuseum där vi bland annat kan utforska lekplatser, blommor, växter och djur.

Under vår utevistelse ser vi årstidsskiftningar och utforskar detta med barnen.

Här får barnen även lära sig att respektera djur och natur. Vi ger dem även en inblick i allemansrätten. Diverse material från förskolan tas med exempelvis lappar, kikare, förstoringsglas och montessorimaterial.

Utvärdering och analys:

Utevistelse stärker barnens sociala förmåga och empati gentemot naturen och varandra. Att vi är ute tillsammans skapar en gemenskap mellan barnen på avdelningarna. Vi pedagoger ser att barnen har stort rörelsebehov och ute på gården samt i parken blir detta tillgodosett.

Under vår utevistelse får barnen möjlighet att röra sig på olika vis samt under olika underlag. Balans, styrka, grovmotorik samt finmotorik är några alternativ på det barnen utför utomhus. Barnen visar även samarbetsförmåga samt empati när de hjälper varandra, t.ex. att ta sig igenom en hinderbana eller att de äldre barnen hjälper de yngre att balansera.

Inför varje kulturell aktivitet förbereder vi barnen genom att berätta var vi ska gå/titta på. Under våra utflykter väcker vi barnens nyfikenhet i kulturlivet.

Barnens intresse har väckts med hjälp av materialen som vi tagit med från förskolan. Till exempel haft med sorteringsmaterial: blommans delar samt böcker om insekter. Detta för att ge barnen en förståelse för det vi ser runt om oss. Vi har haft med oss detta när vi varit i skogen under maj månad. Vi vill fortsätta använda oss av detta vis att ha med material och även till nästa år ha med fler material. Detta för att skapa en variation som vi hoppas leder till nyfikenhet och intresse från barnen.

Utvecklingsområde:

Vi kan använda oss av Google Lens för att söka fakta vid frågor och funderingar.

Madicken och Skrållan vill lägga fokus på att promenera utanför förskolans område ännu mer nästa läsår, för att stärka barnens förmåga att gå i led och gå längre sträckor.

Småbarnsavdelningarna vill ta sig ofta från förskolans område för att ge möjlighet för barnen att stärka deras grovmotorik samt få uppleva olika miljöer ute i Helsingborg.

Vi vill ha ännu mer fokus på barnens intresse och nyfikna frågor, att följa vad de undrar och fundera. Det kom till exempel upp frågor om myrans olika kroppsdelar och om humlan sover. Detta vill vi pedagoger verkligen ta vara på och ha med oss när vi är ute i skogen, parken eller

annan utevistelse. Ge rum och plats för barnens frågor och stärka deras självförtroende i att tala i grupp samt enskilt med oss pedagoger.

3.6 Storsångsamling

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- självständighet och tillit till sin egen förmåga

Vårt mål:

Att vara tillsammans alla avdelningarna ger en bra start och ett bra avslut på veckan. Det ger en bra "Vi-känsla" att göra saker tillsammans, att barnen får lära sig att agera inför en större grupp vilket stärker självkänslan hos barnet. Sist men inte minst att känna glädjen med musik, sång och dans.

Pedagogiskt arbetssätt:

Storsångsamlingarna äger rum mellan 09.15-09.45 måndagar och fredagar i stora salen. Alla avdelningar samlas i stora salen och under sångsamlingen sitter de små barnen med de stora barnen och syskon sitter tillsammans om de vill så vi mixar ihop barnen. Vi använder oss av ett schema och avdelningarna alternerar att hålla i samlingen vars en månad. På måndagar håller Christel i sångsamlingarna och på fredagarna följer vi schemat.

Under april samt maj månad har det varit fokus på sångerna vi ska sjunga på vår temaavslutning. Vi sjöng även sånger anpassade efter årstiderna och vi använde oss av olika rekvisita. Vi uppmärksammade de barn som fyller år eller har fyllt år. Vi använde oss också av vårt Montessorimaterial. På en del samlingar har vi också barnens önskesånger.

Att sjunga är framförallt kul men är också utvecklande för språket. Vi tränar med hjälp av takt, handklapp och rytmer. Detta främjar inläring av olika begrepp samt kroppsuppfattning. Genom att jobba med språket på sångsamlingarna, och även på våra egna små samlingar avdelningsvis, ökar vi barnens språkmedvetenhet och detta underlättar för kommande läs och skrivinläring.

Vi måste också lyssna på barnen när de sjunger, både svensktalande barn och barn med annat modersmål. Detta för att barnen i sin språkutveckling inte ska få fel begreppsuppfattning. Genom att använda oss av t.ex. bilder och sångpåsar så hjälper vi

barnen att förstå vad sången handlar om. Viktiga metoder i språkutvecklingen och inläringen är barnramsor, rörelse och musik. Ett barn som hittar rytmen eller pulsen i musiken och sången tar ofta ett stort steg i sin egen språkutveckling. Genom att dansa, klappa och gå i takt till olika texter och musik så tränar vi barnens språkrätm. Viktigt är att upprepa rörelser, sånger och ramsor.

Utvärdering och analys:

Vi har använt oss av instrument, sångpåsar, montessorimaterial och annan rekvisita som vi vanligtvis använder oss av. Med anledning av temat har vi fokuserat på sånger och ramsor som handlar om vårt tema men även årstidsrelevanta sånger och ramsor.

Vi har sett en stor utveckling i barngruppen. Barnen kan låttexterna och sjunger med, med inlevelse och glädje. Vi får även till oss av vårdnadshavare att en del barn sjunger sångerna hemma.

Vi har även sett en språkutveckling hos barn som haft svårigheter med språket men kunnat uttrycka sig i sång och sångens rörelser. Barnen har kunnat bygga på sin självkänsla och fått möjlighet att i en lekfull miljö kunna träna på ord, fraser och melodier.

Utvecklingsområde:

Att göra barnen mer delaktiga i sångsamlingen t.ex. genom att barnen får spela olika instrument. Kan även vara givande att sjunga sånger där barnen får jobba tillsammans och hjälpas åt. Att de äldsta barnen får en uppgift i sångsamlingen, som stärker deras tillit till egen förmåga.

3.7 Traditioner

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans

Vårt mål:

Att stärka barnets kunskap och känsla för sin kultur och bli nyfiken på andra kulturer. Att uppmärksamma barnen på våra svenska traditioner och firar vissa av dem tillsammans. Vi ska i samråd med vårdnadshavare till barn med annan kulturell bakgrund komma överens om vilka önskemål de har och hur vi ska uppmärksamma deras traditioner. Ett bra forum för samarbete mellan övriga avdelningar.

Pedagogiskt arbetssätt:

- Halloween: Pysslar, pyntar och dekorerar pumpa
- Lucia: Vi börjar träna luciasångerna i början av november. vi använder oss av sångkort och annan rekvisita. Skrållan och Madicken firar tillsammans, Christel är med och spelar gitarr. Saltkråkan och Junibacken firar tillsammans i stora salen, Christel är med och spelar piano. Vi bakar lussebullar och pepparkakor med barnen som vi bjuder vårdnadshavarna efter framträdandet. Fikastunden sker på respektive avdelning.
- Jul: Samtliga avdelningar pyntar och hänger upp julstjärnor och köper blommor. Julgranen i stora salen pyntas tillsammans med barnen under sångsamlingen. Vi julpysslar tillsammans med barnen. Innan juledigheten har vi en gemensam julfest där vi samlas nere på Junibacken och sjunger julsånger, sedan kommer tomten och delar ut godispåsar. Vi avslutar med en gemensam jullunch i stora salen. Tjugondedagknut dansar vi ut julen tillsammans i stora salen.
- Alla hjärtansdag: Vi uppmärksammar dagen och skapar tillsammans med barnen.
- Fettisdagen: Vi bakar semlor tillsammans med barnen

- Våffeldagen: Vi gör våfflor som vi sedan äter tillsammans med barnen under mellanmålet.
- Påsk: Vi påsk pysslar med barnen och pyntar respektive avdelning. Vi har en gemensam påskfest nere på Junibacken där vi sjunger tillsammans. Därefter har alla avdelningar en påsk lunch tillsammans i stora salen.
- Midsommar: Vi firar midsommar onsdagen innan aftonen. Vi klär stängen gemensamt på gården och sedan går vi till Kopparmölleparken där vi dansar runt stängen till gitarrtoner. Vi avslutar med att bjuda barnen på glass. Därefter går vi till förskolan och äter en gemensam lunch i stora salen.

Vi lyfter även fram traditioner som Mårten gås, valborgsmässoafton, 1 maj, etc.

Saltkråkan och Junibacken brukar besöka Maria Kyrkan till jul och påsk, där pedagoger från kyrkan på ett inspirerande sätt berättar varför vi firar jul och påsk. De äldsta barnen på Saltkråkan och Junibacken har besökt Fredriksdal där de har fått kunskap om hur traditionerna firades förr. På samlingarna pratar vi om och varför vi firar de olika traditionerna. Luciafirandet uppmärksammas med ett uppträde för barnens familjer.

Saltkråkan och Junibacken besöker även Museum, konserthus, teatern och Dunkers kulturhus vid olika tillfällen under läsåret. Detta för att främja barnens intresse för det lokala kulturlivet.

Utvärdering och analys:

Vi på förskolan har använt oss av vår traditionspärm där vi samlat fakta som berör detta. I denna pärm finns även information om skolan och kyrka från bl.a. skolverket. På förskolan finns även ett häfte att tillgå om andra kulturens traditioner. De barn och föräldrar som kommer från andra kulturer uppmuntrar vi att delge oss deras traditioner.

Samarbete mellan avdelningarna har fungerat bra tack vare att vi varit lyhörda för varandra och haft en bra fungerande planering tillsammans där alla vetat vilken uppgift de ansvarat för.

Utvecklingsområde:

Vi fortsätter arbetet med våra traditioner och vill ge alla barn en förståelse för att vi lever i ett samhälle med mångfald.

Vi vill arbeta med att stärka samarbetet med hemmet i denna fråga. Vad har de för traditioner hemma? Något som barnen kan ha med sig och berätta om och visa för kompisarna. Detta både för att stärka samverkan mellan hem och förskolan men även för att ge rum för barnen att dela med sig och ge perspektiv på olika traditioner och kulturer.

3.8 Lek/observation

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- fantasi och föreställningsförmåga
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler,

Vårt mål:

Att barnen lär sig visa hänsyn, empati och respekt gentemot varandra, att samarbeta, förstå lekkoder och träna det sociala samspelet. Utveckla sin fantasi och ges möjlighet att bearbeta olika händelser genom lek. Genom att kontinuerligt observera barngruppen kan vi på bästa sätt stödja barnen i deras sociala utveckling.

Pedagogiskt arbetssätt:

Varje dag har barnen möjlighet till fri lek, inne och ute, där vi är observatörer. Detta betyder att vi finns tillgängliga men att vi låter barnen först och främst hitta lösningar på situationer som uppstår under lekens gång.

Vi brukar hjälpa dem att styra upp så det inte blir för många barn på samma ställe och ibland även att vissa barn vilar lite från varandra och har möjlighet att hitta andra kompisar. Då det uppstår konflikter arbetar vi aktivt med att barnen själva ska försöka lösa dessa. Vi finns förstås alltid till hands om barnen behöver hjälp.

Vi pedagoger observerar hur barnen leker tillsammans och ser att det inte bildas grupperingar utan att barnen släpper in varandra i leken.

Utvärdering och analys:

Den fria leken är viktig för barns utveckling och lärande, vi har även konstaterat att den fria leken stimulerar barnens fantasi, inlevelse, kommunikation, samarbete och problemlösning. Genom att observera barngruppen lär vi oss pedagoger hur vi på bästa sätt kan bemöta och stödja den aktuella barngruppen och hur vi tillsammans kan utveckla leken ännu mer. Vi vill även ge rum för barnen att kunna leka i olika miljöer som inomhus och utomhus. Här får barnen använda sin grovmotorik och stärka deras kroppsuppfattning när de leker. Barnen får även möjlighet att samarbeta, de barn som kan balansera på sandlådekanten hjälper de som har svårt med det.

Skrållan och Madicken arbetar aktivt med att stödja barnens handlande i den fria leken. I början av terminen har barnen inte tillräcklig kunskap om hur man tar kontakt. Detta innebär att det blir en del knuffande och lite bråk. Det är svårt för barnen att se konsekvenserna av sitt agerande i denna ålder. Viktigt att vi pedagoger är närvarande och talar om varför det inte var bra och vad som händer med kompisen t.ex. att hon/han blir ledsen, arg osv men också vad de kunde gjort istället.

Vi pedagoger på Saltkråkan får ibland vara med och visa hur man gör och även hur man kan komma vidare i leken. Vår utgångspunkt är att barnens fria lek ej ska involvera vår medverkan då vi har sett hur leken ändrar form och barnen blir uppmärksamma på vad vi gör och vad vi tycker och då blir det inte längre fri lek. Vi är gärna med och exempelvis presenterar ny rekvisita till rolleken för att visa hur rekvisitan kan användas och ibland startar vi en lek med ett barn som inte involverats så att dessa lekar kan sammanföras. Exempelvis om barnen leker tågresa så kan vi starta ett café med något barn och av erfarenhet ser vi att det inte dröjer länge innan vi kan backa ur leken för tågleden behöver en kaffevagn.

Junibacken har introducerat organiserande lekar som sedan barnen styrt upp och lekt vidare på egen hand. Vi har sett hur de blir inspirerade av barnprogram och tv-spel i sina lekar, där många lekar utgått från det onda respektive det goda. Barnen har byggt hela världar av kappla-stavar, lego och magnatiles till djur och bilar. Vid observationer ser vi tydligt hur barnen sorterar sina intryck och sin omvärld i leken. Vid uteleken efter vilan ges vi ofta möjlighet att observera samspelet och leken och upptäcka om någon behöver stöd in i leken eller behöver få hjälp med sina lekkoder. I leken blir barnen bra på att hantera konflikter då det är många regler som sätts upp i leken, dessa regler kan skifta beroende på vem som introducerar leken just den stunden.

Utvecklingsområde:

Fortsätta att stödja barnen i leken och få dem att lyssna på varandra samt hjälpa dem att lösa konflikter. Viktigt att vi pedagoger är lyhörda, uppmärksamma och flexibla så att varje barns behov tillgodoses.

3.9 Gymnastik

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande

Vårt mål:

Att barnen ska utveckla sin grovmotorik. Följa instruktioner och lyssna till musiken. Ge barnen god kroppsuppfattning och känna glädje att röra på sig.

Att lära sig turordning - regler - instruktioner - och att kunna samarbeta.

Pedagogiskt arbetssätt:

På torsdagar har vi gymnastik. Vi alternerar mellan rörelser till musik, hinderbana, olika dans och rörelselekar samt avslappning.

Utvärdering och analys:

Barnen uppskattar gymnastiken väldigt mycket. Vi tycker att det fungerar bra och att vi har funnit en bra kombination av koncentration, glädje, rörelse, lek och avslappning. Vi tar även med oss gymnastiken ut när vädret tillåter. Gymnastiken har även väckt intresse för många barn att ta egna initiativ till rörelse. Barnen har skapat hinderbana, spelar tennis med spadarna och utför olika rörelselekar på gården.

Detta läsår har Saltkråkan och Junibacken delat in barnen i två grupper. Madicken och Skrållan utför gymnastiken med hela gruppen.

Utvecklingsområde:

Saltkråkan och Junibacken ska fortsätta dela in barnen i två grupper under gymnastiken eftersom koncentrationen bland barnen då upplevts större.

Fortsätter att hitta och presentera nya rörelselekar för att variera det vi gör under gymnastiken. Vi vill även ha med mer rekvisita som sjalar, redskap och annat för att ge barnen något konkret och variation.

3.10 Barnens självständighet

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,

Vårt mål:

Att barnen får en bra matsituation såsom att kunna äta själv med kniv och gaffel. Att kunna ta mat och dricka själv. Att kunna bedöma vad som är en lagom portion. Att kunna sitta ordentligt på sin stol och vänta tills att alla ätit klart. Tacka för maten. Att träna sinnen, smak, lukt och det visuella.

Barnen skall bli mer självständiga vid toaletsituationen samt ha en lugn miljö vid detta.

Barnen ska grundläggande kunskap om sin omvårdnad av sig själv. För de yngsta barnen samt en del på Saltkråkan handlar det om att barnen blir blöjfria och pottränas detta alltid i samverkan med vårdnadshavare och efter intresse hos barnen.

Pedagogiskt arbetssätt:

Några barn har fått hjälpa till att duka på Saltkråkan och Junibacken. När maten är på plats får barnen själv skicka runt skålar med mat samt hälla upp dryck, de delar även maten själv efter bästa förmåga. På Madicken och Skrållan får de äldsta barnen träna på att hälla upp dricka samt lägga upp mat. Alla väntar med att äta tills dess att barnen har lagt upp maten på sina tallrikar sedan får de säga varsågod.

Efter avslutad måltid hjälps vi alla åt att duka av.

Madicken och Skrållans barn går på toaletten vid behov, innan utevistelse och innan maten. Det är alltid en pedagog tillsammans med barnen inne på toaletten, om något barn vill vara ifred respekteras detta. Vi pedagoger uppmuntrar alla till självständighet genom att ta av byxor och slänga sin blöja.

Saltkråkan och Junibacken positionerar alltid en pedagog vid toaletterna för att barnen skall få bästa stöd och hjälp inför utevistelse och vilan. För att barnen skall känna ett lugn vid toalettbesöket får de gå ut några åt gången. De flesta barnen är självständiga vid toalettbesöken.

Utvärdering och analys:

Matstunden är en bra stund där vi får in flera olika pedagogiska aktiviteter. Att samspela med andra vid matbordet, att hjälpas åt, att visa hänsyn, att diskutera kring olika maträtters ursprung och smaker, hållövningar och att äta med bestick. Vi upplever att detta arbetssätt fungerar väl. Vi har en trevlig matstund tillsammans och majoriteten av barnen är öppna för nya smakupplevelser och äter det mesta med god aptit.

Ulrika i köket serverar oss en allsidig kost.

Toalettsituationerna fungerar bra. Vi skapar en lugn miljö för barnen där de får gå på toa i det mån de klarar av. Vi pedagoger är alltid tillgängliga och stöttar de barnen som behöver extra hjälp. Barnen på Skrållan och Madicken får möjlighet att träna självständighet när de går på pottan, tvättar händerna och kastar blöjan själv.

Utvecklingsområde:

Vi fortsätter att träna på att använda kniv och gaffel vid måltiden. Barnen på Madicken och Skrållan ska vara mer uppmärksamma på vilka barn som ska gå över till Saltkråkan och därav lägga fokus på att de barnen ska öva på att få använda kniv och gaffel samt lägga upp mat och bre mackor självständigt.

Fortsätta att träna på självständigheten både i matsituationer och toalettsituationer.

3.11 Teknik i vardagen/programmering och kodning

2.2 Utveckling och lärande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- förmåga att upptäcka och utforska teknik i vardagen
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av tekniker, material och redskap

Vårt mål:

Att göra både pedagoger och barn medvetna om tekniken i vardagen. Att skapa nyfikenhet hos barnen.

Pedagogiskt arbetssätt:

Vi pedagoger ställer olika frågeställningar kring teknik i vardagen till barnen och uppmärksammar dem på olika tekniska lösningar både i inomhus- och utomhusmiljö. Vi har tillverkat olika mönster och beskrivningar till exempel räknelekar, duplo, tangram, pärlplattor och att kunna lägga pärlor efter instruktioner både muntliga och efter en mall. Vi har byggt labrynter av lego för att träna analog programmering. Hur bygger man ett bäst hållbart torn av kaplar? Hur fungerar ett lutande plan? Vilket är mest stabilt, breda trappan eller rosa tornet? Hur knäpper man sina galonbyxor?

Vi arbetar med digitalisering som bee-bot, web-ägg och skapar en positiv bild av den digitala utvecklingen men vi skapar också en medvetenhet om källkritik om att allt vi ser och läser inte är sant.

Utvärdering och analys:

Vi har funnit ett arbetssätt inom programmering som vi upplever fungerar väl i verksamheten.

Avdelningarna har ritat en färgordning eller följt ett mönster på ett halsband, mönster till pärlplattor. Detta för att få in förståelse för begreppet sekvens/algorithm. Barnen har fått agera robotar som ska ta sig igenom en bana med hjälp av våra kommandon i form av pilar. Barnen har också vid tillfällen fått instruera pedagogen hur den skulle ta sig fram i den bana barnen själv hade designat.

Inom konstruktion och teknik har barnen fått möta och prova olika problemlösningar. De har konstruerat vägar, labrynter och torn av plusplus, lego, duplo, kaplar och annat material.

Vi har kombinerat så mycket vi kan med montessorimaterial, temat, naturkunskap och programmering/kodning. Detta för att få en helhet i vår verksamhet - en röd tråd.

Utvecklingsområde:

Vi vill vidareutveckla vårt arbetssätt inom teknik och fysisk och planerar att genomföra kompetenshöjning inom arbetslaget.

3.12 Tema Norden

Skrållan, Madicken, Saltkråkan och Junibacken 2024/2025

Vi arbetar alltid efter ett tema som sträcker sig över ett läsår och allt arbete med temat är starkt förankrat i läroplanen för förskolan. Vi utgår från normer och värden, utveckling och lärande, barns delaktighet och inflytande och förskola och hem. Läsårets tema var 'Norden'. Vi arbetade på olika sätt på våra syskonavdelningar och yngrebarnsavdelningar men har alltid en röd tråd i all utbildning. Vi diskuterar temat i samlingar, gör experiment, läser litteratur, sång och drama, tillverkning och skapande, provar olika maträtter och använder montessorimaterialet, främst materialet i geografi, zoologi och biologi. Förskolans verksamhetsplan och likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling är också våra styrdokument i detta arbete. Temaarbetet avslutas alltid med en större avslutning i maj månad. Barnen framträder med sångnummer och dans alla föräldrar är inbjudna. Vi har också ett större samarbete med föräldrarådet i samband med denna tillställning. Det är alltid en trevlig och uppsluppen stämning och bra avslutning på temat och terminen.

Vi har detta läsår arbetat med tema Norden med utgångspunkt från Maria Montessoris holistiska synsätt, alla är vi lika viktiga. Genom att se sammanhang i sin omvärld utvecklas en förståelse för helhetens betydelse.

2:1

Normer och värden

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- Öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,

Vårt mål:

Vi vill ge barnen en förståelse för de nordiska länderna och deras gemensamma kultur som värderar personlig frihet så som urbefolkning, minoritetsspråk och gemensam demokrati. Vi vill skapa en nyfikenhet samt samhörighet hos barnen i förhållande till de nordiska länderna. Våra likheter och olikheter berikar varandra, oberoende var vi bor eller var vi har vårt ursprung. Vi kommer arbeta med att alla ska få komma till tals och få möjlighet att uttrycka sina åsikter och tankar. Att vi alla lyssnar på varandra, vuxna som barn. Via vårt läsårstema ges barnen möjlighet till kännedom om olika kulturer, natur och traditioner vilket kan bidra till att utveckla en förmåga att jämföra och reflektera över de likheter och olikheter som finns.

Pedagogiskt arbetssätt:

Avdelningarna kommer arbeta med att alla i gruppen ska känna tillhörighet och delaktighet. Alla ska få komma till tals och uttrycka sina tankar och funderingar utifrån varje barns förutsättningar. Vi kommer att uppmärksamma de olika minoriteternas nationaldagar samt olikheter och likheter i den kulturella gemenskapen. Vi vill även erbjuda barnen förutsättningar till att utveckla interkulturellt tänkande och respekt för andras kultur.

Utvärdering och analys:

Madicken och Skrållan har under läsåret arbetat med att alla i gruppen ska känna tillhörighet och delaktighet. Genom olika samarbetsövningar och att de planerande undervisningarna anpassats utifrån varje barns förutsättningar, har pedagogerna skapat möjligheter för barnen att känna sig delaktiga i läsårstemat. Vidare har dessa anpassningar även skapat möjligheter för varje barn att få uttrycka sina tankar och funderingar, t.ex. har pedagogerna visat bilder från de olika nordiska ländernas ursprungsbefolkning och deras levnadssätt. Genom de bilderna gavs barnen möjlighet att få uttrycka sina tankar utifrån sina förutsättningar.

Saltkråkan och Junibacken har under läsåret arbetat med att alla i gruppen ska känna tillhörighet och delaktighet. De har anpassat varje planerad undervisning utifrån varje barns förutsättningar och intresse, vilket skapat möjligheter för barnen att känna sig delaktiga i läsårstemat. Pedagogerna har visat bilder för barnen på ursprungsbefolkning och andra minoriteter samt deras flaggor, dräkter, mat, musik och kultur. Via detta arbetssätt har pedagogerna skapat förutsättningar för barnen till att få en större förståelse för olika kulturer och levnadssätt. Vidare har vi pratat om allas lika värde och att oavsett etnicitet eller var i Norden man bor är vi alla lika.

Under vårterminen har vårdnadshavare besökt förskolan där de berättat om sitt hemland och vad som är specifikt med just det landet. Vi upplevde att barnen uppskattade och tog till sig denna nya kunskap. Barnen fick en inblick hur det är att leva och bo i ett annat nordiskt land samt få höra någon annans perspektiv och levnadssätt.

Sammanfattningsvis har förskolans pedagogiska aktiviteter och arbetssätt bidragit till att främja öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande hos barnen genom att skapa en förståelse för och intresse av olika kulturer och levnadsförhållanden samt genom att uppmuntra barnens delaktighet och reflektion kring dessa ämnen.

Utvecklingsområde:

Vi kommer fortsätta att arbeta med att skapa en kultur på förskolan där öppenhet, respekt och solidaritet är centrala värderingar. Detta kommer vi göra genom att regelbundet reflektera och diskutera med barnen om dessa värderingar och hur de kan tillämpas i deras vardagliga interaktioner både inom förskolan och utanför.

2:2

Omsorg, utveckling och lärande

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- Sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet,

Vårt mål:

Vi vill lägga grunden för ett livslångt lärande och att väcka lust och nyfikenhet om livet i Norden samt de likheter och olikheter som finns. Via vårt läsårstema ska barnen få upptäcka Norden samt bli medvetna och få kunskap om olika kulturer. Vi kommer att göra barnen medvetna om att de är en del av Norden och den samhörigheten som finns i de nordiska länderna. Genom att se sammanhang i sin omvärld utvecklas en förståelse för helhetens betydelse.

Pedagogiskt arbetssätt:

Vi har utgått från människorna, djuren, naturen, flaggan, nationalsången, språket, kulturen, författare samt kompositörer i de olika nordiska länderna. Vi har erbjudit barnen mångsidiga möjligheter att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. De har skapat egna flaggor med olika tekniker, djur från de nordiska länderna samt skapat karaktärer från olika sagor. Barnen har fått möjlighet till målning, sång, sagor, bakat, smakupplevelser, experiment samt använt olika material och tekniker i barnens skapande. Vi har även använt oss av vårt Montessori-material så som hav och landformer, biologi och zoologi. Då barnen lär sig och tar sig in i information på olika vis har vi gett rum för olika uttrycksformer även rörelse och motorik. Barnen har fått hoppa som haren i Danmark och fått dansa en skånsk traditionell dans.

Samlingar har varit vår främsta arena för lärande och utveckling. Här har samtliga avdelningar visat bilder från de nordiska länderna och samtalat om klimat, natur, kultur, djurliv och människorna som bor där. De samtal och funderingar som uppstår under samlingarna leder pedagogerna vidare i arbetet och de planerade undervisningarnas grund.

Utvärdering och analys:

Avdelningarna började läsårstemat med att prata om vad Norden är och dess likheter och olikheter. Här gavs barnen möjlighet att via olika uttrycksformer som samtal och bild, uttrycka sina tankar och funderingar som uppkom i samband med detta ämnet. Här observerade vi att ett intresse från barnen uppstod, då de kom spontana frågor och funderingar kring Norden. Därefter gick vi in på varje enskilt nordiskt land och började med det landet längst bort, för att sedan avsluta i Sverige och Helsingborg. Vid varje land gavs barnen möjlighet till att uttrycka sina tankar och funderingar via samtal och estetiska uttrycksformer. Vi upplevde att barnen uppskattade detta och alsterna var någonting som synliggjordes på samtliga avdelningar och där barnen sedan gavs möjlighet till att återkoppla från de olika undervisningarna.

Under läsårstemat har vi genomfört olika experiment tillsammans med barnen, så som vulkanutbrott, gejsar, hur isbjörnen håller värme i det kalla klimatet samt hur is blir till. Barnen på Madicken och Skrållan visade nyfikenhet när de gjorde vulkanutbrottet och tyckte att det var spännande när det började bubbla och rinna lava från vulkanen. Barnen på Saltkråkan och Junibacken visade även nyfikenhet kring experimentet med vulkanen och pedagogerna kunde även observera hur de tog till sig kunskapen in i deras lekar, såväl inomhus som utomhus, där de började rita och skapa vulkaner. Genom det olika experimentet har vi gett barnen möjlighet att utforska naturfenomen och lära sig om hur olika faktorer påverkar vår planet.

En viktig del av arbetssättet har varit att använda sig av konkreta material och experiment för att väcka barnens nyfikenhet och engagemang. Genom detta arbete med bland annat Sverigepusslet, levande och icke levande samt experiment fick barnen möjlighet att utforska och lära sig om de olika nordiska länderna på ett praktiskt sätt.

När vi pratade om de olika nordiska länderna gavs barnen möjlighet till att utforska och reflektera över traditioner och berättelser från olika delar av Norden. Här fick barnen kunskap om olika kulturer och den mångfald som Norden består av. Här kunde vi observera hur barnen i olika situationer reflekterade över deras likheter och olikheter och detta var någonting som vi pedagoger tog tillvara på och samtalade om vid olika samlingar. Via detta pedagogiska arbetssätt gavs barnen möjlighet till att reflektera över sina egna och andras

uttryck samt erfarenheter. Här fick barnen i samlingarna dela med sig av sina tankar, känslor och upplevelser kring de olika kulturella teman som vi utforskat.

Genomgående under hela läsårstemat har varit att barnen fått uttrycka sina tankar och funderingar via estetiska uttrycksformer som bild, form, musik och dans. Genom att uppmuntra till personliga uttryck gavs varje barn möjlighet att utveckla och kommunicera sina egna tankar och erfarenheter.

Att inkludera barnen i planeringen och genomförandet av aktiviteterna har gett dem en känsla av delaktighet och ansvar. Genom att få uttrycka sina tankar och funderingar har vi givit barnen möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera och samarbeta med andra. Detta har bidragit till att främja öppenhet och respekt för varandras idéer och perspektiv.

Utvecklingsområde:

Vi kommer fortsätta att erbjuda barnen mångsidiga möjligheter att uttrycka sig genom bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans, till exempel introducera nya material och tekniker för barnen att utforska och experimentera med.

Vi kommer även fortsätta att uppmuntra barnen att reflektera över sina egna och andras uttryck samt erfarenheter genom dialog och samtal, till exempel regelbundet hålla samlingar där barnen får möjlighet att dela med sig av sina tankar och känslor kring de olika estetiska uttrycksformerna.

2:3 Barns delaktighet och inflytande

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- Intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,
- Förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan

Vårt mål:

Vi vill att alla barn ska känna sig delaktiga efter egen förmåga och egna intressen. Läsårstemat kommer utgå från barnens tankar, önskemål och funderingar.

Pedagogiskt arbetssätt:

Varje avdelning kommer att göra en temavägg där relevanta saker till temat kommer att synliggöras. Denna temavägg ger barnen möjlighet till delaktighet och inflytande i temat och är även ett ställe där barnen ges möjlighet till att reflektera över sitt och sina kompisars lärande.

Vi arbetade ständigt med att bjuda in barnen till samtal där deras egna tankar och funderingar stod i centrum. Under samlingar, undervisning samt olika aktiviteter har vi skapat rum för barnen att dela med sig och lyssna in andras perspektiv.

Utvärdering och analys:

Under terminen har vi observerat att barnen gärna samlas kring temaväggen och tillsammans med sina kamrater samtalar om vad de ser för någonting på bilderna. Här har vi pedagoger även varit lyhörda gentemot vad barnen sagt, vilket givit oss möjlighet att planera temat vidare utefter barnens tankar och funderingar.

Utvecklingsområde:

Till nästa läsårstema ska vi fortsätta utveckla vår temavägg med mer bilder och citat.

2:4 Förskola och hem

Arbetslaget ska:

- Vara tydliga i fråga om mål och innehåll i utbildningen för att skapa förutsättningar för barns och vårdnadshavares möjligheter till inflytande,

Vårt mål:

Vi vill uppmuntra vårdnadshavare att vara delaktiga och vi bjuder in dem att dela med sig av eventuella idéer och tankar kring vårt tema. Barnen får gärna ta med sig bilder, böcker eller någon sak som är kopplad till vårt tema Norden. Vi kommer att synliggöra vårt temaarbete via Prion, vår inomhusmiljö samt dagliga samtal med vårdnadshavarna.

Utvärdering och analys:

Vi har under läsåret kontinuerligt uppdaterat Prion och månadsbrevet med vad vi arbetat med kopplat till temat vilket gett vårdnadshavarna inblick i vårt temaarbete. Temaväggen är även ett ställe som gett vårdnadshavarna en inblick i vad vi arbetat med och vad barnen skapat i samband med temat. Genom att vi uppmuntrat vårdnadshavare att vara delaktiga och att dela med sig av eventuella idéer och tankar kring temat, har de givits möjlighet att påverka och bidra till barnens lärande. Att barnen fick ta med sig bilder, böcker eller föremål kopplade till temat skapade en öppen och inkluderande atmosfär där både barn och vårdnadshavare har bidragit till att delta i lärandeprocessen.

I samband med att vi under läsåret pratade om kulturer i de olika nordiska länderna har vi haft en vårdnadshavare som delat med sig av sitt liv på Island. Det har även varit en del vårdnadshavare som haft med bilder, sångböcker, nationaldräkt samt andra saker från de nordiska länderna. Detta har barnen fått visa upp under en samling och vi har fått möjlighet

att utforska de olika artefakterna från norden. En styrka i det pedagogiska arbetssättet har varit att involvera vårdnadshavare genom att bjuda in dem till förskolan och låta dem dela med sig av sina erfarenheter och kunskaper. Detta har skapat en ömsesidig förståelse mellan vårdnadshavare och pedagoger och bidragit till att förstärka barnens lärande både i förskolan och hemma.

Utvecklingsområde:

För att ge vårdnadshavarna mer delaktighet och inflytande i temat kan vi pedagoger under höstterminens utvecklingssamtal lyfta frågan om de har någonting som de kan tillföra till temat, t.ex. tankar, idéer, bilder eller någonting annat relevant för temat.

3.13 Barns delaktighet och inflytande

2.3 Barns delaktighet och inflytande

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation
- Förmåga att ta ansvar över sina egna handlingar och för miljön i förskolan

Vårt mål:

Förskolan ska erbjuda en arena där varje barn erbjuds rum att uttrycka sig och vara delaktig i olika sammanhang. Barnen får själva ta ansvar över sina handlingar och hur vi tar hand om vårt material och miljö på avdelningarna.

Pedagogiskt arbetssätt:

Vid planerad undervisning och aktiviteter ger vi utrymme för barn att dela sina tankar och idéer. Vid samlingar som utförs två gånger om dagen erbjuds barnen att tala i grupp och lyssna på varandras tankar. Vi arbetar även om vilka regler vi har på förskolan. Hur barnen ska behandla varandra och materialet och på så vis kan barnen ta eget ansvar utifrån dem. Vi arbetar även med att vi pedagoger behandlar varandra med respekt och tar hänsyn till varandra, detta för att spegla empati, respekt och ansvar över ens egna handlingar.

Vi pratar även om vår värdegrund som genomsyrar allt vårt arbete, att vi alla är lika värda och har rättigheter att få tala och uttrycka sig.

Utvärdering och analys:

Vi arbetar ständigt med att alla ska få komma till tals men det finns de barn som inte uttrycker sig i grupp eller delar med sig. Vi stöttar dessa genom att ge extra utrymme vid t.ex. samlingar och arbetar aktivt för att avdelningen ska bli en trygg miljö. Detta för att öka barnens trygghet samt tillit till sin egna förmåga. Barnen från att dem börjar på Skrållan eller Madicken behöver känna trygghet och tillit till sig själva för att sedan kunna dela med sig av deras tankar.

I vår planerade undervisning har barnen inflytande inom ramar av ämnet. Barnen får skapa och delge egna idéer om hur vi kan utföra olika aktiviteter. T.ex. att de har en ide om att utföra dans till en specifik låt på gymnastiken eller hur vi ska skapa Norges flagga.

Utvecklingsområde:

Att fortsätta att stödja de barnen som inte delger sina tankar i det mån andra gör. Att ge barnen mer inflytande i planerade aktiviteter, t.ex. att ha bokpromenad när vi har högläsning. Vi fortsätter vårt arbete med värdegrunden för att synliggöra barnens skyldigheter samt rättigheter, barnens ansvar på förskolan. Vi vill utveckla våra lärmiljöer och på så vis bjuda in barnen till samtal och funderingar. Lärmiljöerna ska bli barnens arena där de får möjlighet att ha inflytande och delaktighet, till exempel genom att ha en reflektionsvägg eller kompisvägg där barnens egna handlingar och skapelser synliggörs.

3.14 Förskola och hem

2.4 Förskola och hem

Mål:

Arbetslaget ska

- vara tydliga i fråga om mål och innehåll i utbildningen för att skapa förutsättningar för barns och vårdnadshavares möjligheter till inflytande, och
- föra fortlöpande samtal med barns vårdnadshavare om barnets trivsel, utveckling och lärande samt genomföra utvecklingssamtal

Vårt mål:

Föra en fortlöpande dialog med vårdnadshavarna och att de ska känna tillit och trygghet med oss som arbetar på förskolan. Vi strävar efter att vårdnadshavarna ska vara delaktiga i sitt barns utveckling och att vi arbetar mot gemensamma mål.

Pedagogiskt arbetssätt:

För att skapa förutsättningar för bästa möjliga samverkan mellan förskola och hem erbjuder förskolan en trygg och individanpassad inskolning. Under läsåret fortlöper sedan kontinuerligt samtal och möten om behov uppstår, uppdateringar på Prion med information om dagliga aktiviteter samt månadsbrev med övergripande information och viktiga kommande tillfällen.

En gång per termin erbjuds vårdnadshavarna föräldramöte samt utvecklingssamtal. Under höstterminens föräldramöte hamnar fokus på information om verksamhetens mål, temaarbete och övrig viktig information. Vårterminens föräldramöte kan se lite olika ut, vissa år erbjuder vi föreläsningar där vi bjuder in någon som kommer och föreläser medans vi andra år har diskussionsgrupper där vårdnadshavarna får diskutera olika förbestämda områden. Läsåret 2024–2025 hade vi under vårterminen en föreläsning av Karolina Larsson om språkutvecklande läsning.

Vårdnadshavarna erbjuds att komma på besök för att se hur en dag i verksamheten kan se ut. Vissa år erbjuder vi även Montessori-workshops där vårdnadshavarna kan få en inblick i vårt arbete med montessoripedagogiken och montessorimaterialet.

Under läsåret har vi några olika traditioner som vi firar, bland annat lucia, jul och midsommar där vi bjuder in vårdnadshavarna till samverkan på olika sätt.

Verksamheten tillhandahåller ett föräldraråd där vårdnadshavare erbjuds att delta.

I vårt arbete med läsårstemat erbjuder vi vårdnadshavarna att besöka oss för att berätta och visa bilder och/eller föremål/souvenirer som berör temat. Vid läsårets slut bjuder vi in alla vårdnadshavare till en temaavslutning där barnen uppträder.

Utvärdering och analys:

Barnens inflytande genomsyrar hela vårt pedagogiska arbetssätt, vi utgår från barnen som individer och anpassar arbetet utefter deras behov. Detta syns bland annat i den individanpassade inskolningen som byggs upp efter barnets behov.

I den dagliga kontakten med vårdnadshavarna får vi ofta höra hur bra deras barn trivs på förskolan. Samarbetet mellan avdelningarna lyfts som en positiv sak för barnens och vårdnadshavarnas trygghet på förskolan, samtliga pedagoger är kända ansikten för dem.

En gång i månaden får vårdnadshavarna ta del av skriftlig information om vad vi gjort under månaden som gått, de bjuds in till samverkan i tema-arbetet samt delges kommande viktiga datum att ha koll på.

På utvecklingssamtalen lyfter de flesta vårdnadshavarna Prion som ett mycket positivt inslag med information från verksamhetens dagliga aktiviteter, det ger dem möjlighet att föra vidare dialoger med barnen hemma om hur dagen har varit. Uppdateringarna kring läsårstemat som vi publicerat på Prion har de sedan kunnat spinna vidare på tillsammans med barnet.

Vi önskar att fler vårdnadshavare hade närvarat vid föräldramötena då vi ser dessa som utmärkta tillfällen för samverkan mellan förskola och hem. Vi erbjuder olika upplägg på hösten respektive våren för att locka fler vårdnadshavare, vi har kortat ner tiden och vi har inkluderat föräldrarådet i innehållet på vårterminens möte. Barnen inkluderar vi i förberedelserna inför mötet då de bakar till sina föräldrar.

Under läsåret har vi några olika traditioner som vi firar, bland annat lucia, jul och midsommar där vi bjuder in vårdnadshavarna till samverkan på olika sätt. Under höstterminen tränar barnen på luciasånger som sedan föräldrarna bjuds in att ta del av. På Saltkråkan finns det två dockor; Nisse och Stina, som får följa med barnen hem på besök över en natt i december. Barnen får sedan återberätta vad de gjort hemma under besöket, om Nisse och Stina hittat på något busigt eller gjort något annat roligt. Vårdnadshavarna får gärna skriva ner en liten historia eller skicka några foton från besöket.

En förälder har varit och berättade om Island för hela förskolan i vårt tema-arbete, de har haft med bilder, kläder och lavasten för att visa barnen hur det kan ut på Island.

Vi bjuder in till temaavslutning den 23 maj där vårdnadshavarna får ta del av sång och dans som barnen tränat på under läsåret. Barnen får visa upp sina alster som tillverkats i temat och själva berätta och visa vad de har lärt sig under året som gått. Detta brukar vara mycket uppskattat och välbesökt av vårdnadshavarna.

Utvecklingsområde:

Den dagliga kontakten och information via Prion ger vårdnadshavarna bra feedback på. Vi upplever att samarbetet fungerar bra, att vårdnadshavarna får den info de har behov av i den dagliga kontakten. En slutsats vi drar därifrån är att det är därför närvaron på föräldramöten är låg. Vi ser utvecklingen och samarbetet förskola-hem som en pågående process då barngruppens sammansättning ständigt förändras.

3.15 Övergång och samverkan

2.5 Förskola och skola

Mål:

Förskollärare ska ansvara för att

- i samverkan med förskollärare och lärare i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet, utbyta kunskaper och erfarenheter samt information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnets utveckling och lärande, och
- vid övergångar särskilt uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling

Vårt mål:

Att ge de barn som ska börja i förskoleklass en trygghet och stödja dem i deras övergång till den nya verksamheten.

Pedagogiskt arbetssätt:

På förskolan arbetar vi skolförberedande så att barnen ska känna sig trygga och vara självständiga när de börjar i förskoleklass. Under höstterminens utvecklingssamtal har vi samarbete förskola – hem med olika saker som barnen bör klara själva när de börjar i skolan, exempelvis toalettsituationen, sitta i samlingar, vänta på sin tur, av- och påklädning och matsituationen. Vid vårterminens samtal är skolplaceringarna oftast klara. Vårdnadshavarna får information om att vi har sekretess och lämnar inga personliga uppgifter om barnen, de får alla Individuella Utvecklingsplaner när barnen slutar och avgör själva om vilka uppgifter de vill lämna. Undantag är om det föreligger särskilda behov, då lämnas uppgifter till förskoleklassen efter godkännande av vårdnadshavarna. Förskolan överlämnar en generell beskrivning till respektive skola om vad barnen har mött på förskolan, det finns även en del som vårdnadshavarna fyller i. Dessa blanketter överlämnas till respektive skola av förskolan.

Utvärdering och analys:

I år har vi 15 barn som börjar förskoleklass och besök på skolorna har genomförts tillsammans med vårdnadshavarna.

Då vi har sekretess och inte bedömer barnen använder vi oss av överflyttningssblanketten från Helsingborgs skol och fritidsförvaltning *Övergång förskola – förskoleklass* där vi fyllt i en generell presentation av vad barnen har arbetat med, vilka material och utmaningar de mött. Blanketten lämnades ut till vårdnadshavarna som de fyllde i och lämnades på förskolan igen. Dessa överlämnades till respektive skola i slutet av maj. Genom att involvera

vårdnadshavarna i övergångsprocessen och ge dem möjlighet att fylla i överflyttningsblanketten får förskolan en bredare och mer holistisk bild av barnens behov och förutsättningar. Detta främjar också en öppen och transparent kommunikation mellan förskolan och förskoleklassen samt mellan förskolan och vårdnadshavare. Via blanketten skapas även en strukturerad och enhetlig metod för att dokumentera och kommunicera barnens utveckling och lärande till förskoleklassen. Detta underlättar för en smidig övergång.

Ansvarig pedagog har under läsåret haft en nära kontakt med rektorn angående de barn som ska börja förskoleklassen vilket ger rektorn en inblick i barnens utveckling och lärandeprocess. Den nära kontakten mellan ansvarig pedagog och rektorn har gett möjlighet till utbyte av kunskaper och erfarenheter samt möjlighet att identifiera eventuella behov av särskild överlämning eller extra stöd för vissa barn. Detta främjar en samverkan mellan förskolan och skolan för att säkerställa en smidig övergång för alla barn

Genom att bjuda in barnen att vara delaktiga i sin egen övergång till skolan och uppmuntra dem att dela sina tankar och känslor skapas en atmosfär av trygghet och stöd. Detta ger också pedagogerna möjlighet att identifiera och hantera eventuell oro eller ångest inför skolstarten på ett tidigt stadium.

Utvecklingsområde:

Vi upplever att vi har en väl fungerande överlämning till förskoleklassen, detta då vi anser att det är viktigt att barnens nya pedagoger får bilda sig en egen uppfattning om varje barn.

3.16 Uppföljning, utvärdering och utveckling

2.6 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Mål:

Arbetslaget ska

- Kontinuerligt och systematiskt följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande för att göra det möjligt att följa barns förändrade kunnande samt utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål.
- Följa upp och utvärdera hur barnen har möjlighet till inflytande över utbildningen samt hur utbildningen tar tillvara på barnens behov, intressen, uppfattningar och åsikter.

Vårt mål:

Vi vill säkerställa att förskolan tillgodoser varje barns behov och möjligheter att utvecklas och lära enligt läroplanens mål. Genom att följa och dokumentera barnens utveckling och lärande kan vi skapa en grund för att identifiera deras styrkor, intressen och behov. Därmed ges barnen större möjligheter till att ha inflytande över sin egen utbildning. Detta gör det möjligt för oss att anpassa undervisningen och aktiviteterna för att maximera varje barns lärandepotential. Dessutom möjliggör det en kontinuerlig utvärdering av förskolans verksamhet för att säkerställa att den uppfyller läroplanens mål och att barnens behov tillgodoses på bästa möjliga sätt. Denna process av att följa, dokumentera och analysera barnens utveckling och lärande bidrar till att skapa en evidensbaserad och reflekterande praktik som kontinuerligt strävar efter att förbättra kvaliteten i förskolans verksamhet.

Pedagogiskt arbetssätt:

Kontinuerligt observera varje barns utveckling och lärande i olika miljöer och situationer i förskolan. Tillämpa oss av olika dokumentationsmetoder såsom anteckningar, fotografier, montessorilistor, IUP och barnens egna verk för att fånga och dokumentera deras utveckling och lärande. Utifrån den dokumenterade informationen och analysen, utforma och anpassa undervisningen och aktiviteterna för att möta varje barns specifika behov, styrkor och intressen. Erbjud olika nivåer av utmaningar och stöd för att maximera varje barns lärandepotential. Skapa en öppen och respektfull miljö där pedagoger kan dela sina observationer, reflektioner och insikter för att gemensamt förstå och stödja varje barns individuella behov och lärandeprocess. Använd resultatet av utvärderingen för att identifiera styrkor och områden för förbättring samt för att justera och förbättra det pedagogiska arbetssättet och aktiviteterna över tid.

För att barnen ska vara delaktiga och ha inflytande över sin utbildning krävs det av oss pedagoger att vara öppna och observanta på barnens tankar och idéer, använda dessa tankar som grund för hur vi utformar olika lärandetillfällen.

Utvärdering och analys:

Genom våra olika dokumentationsmetoder ges vi pedagoger möjlighet till att anpassa undervisningen efter varje barns behov, erfarenheter och intressen. Via vårt Montessorimaterial har vi erbjudit barnen ett lärande utifrån varje barns lärandepotential.

I vårt dokumentationsarbete blir barnens lärprocesser synliga, men även hur verksamheten arbetat utifrån gällande styrdokument. I dokumentationen som genomförs på gruppnivå på respektive avdelning har vi pedagoger fått syn på hur lärmiljöerna användes av barnen, talutrymmet i barngruppen samt vilka pedagogiska arbetssätt vi i arbetslaget använt oss av i olika undervisningssituationer. Denna dokumentation som vi genomfört på gruppnivå har vi sedan analyserat kontinuerligt och systematiskt utifrån varje enskilt barn där deras utveckling och lärande blivit synligt vilket skapat förutsättningar för oss pedagoger att utvärdera hur vi på förskolan arbetat mot strävansmålen i läroplanen.

På våra avdelningsplaneringar har pedagogerna diskuterat observationer och reflektioner över varje barns individuella behov och lärandeprocess. Barnens intressen, tankar och frågor behöver få vara en del i hur vi anpassar lärandet. Detta kan utveckla den pedagogiska utgångspunkten som då även kan möjliggöra för pedagogerna att på ett mer insiktsfullt sätt skapa rätt förutsättningar och strategier för varje barns utveckling och lärande.

Avdelningarna har ett nära samarbete vilket gett pedagogerna möjlighet till att följa varje avdelningens planerade undervisningar. Detta resulterar i att vid överflyttningen mellan avdelningarna så har pedagogerna en kännedom om vad barnen tidigare tagit del av i olika undervisningssituationer. Genom överflyttningssamtal, som sker varje vårtermin, får pedagogerna en djupare inblick i varje enskilt barns utveckling. Tidigare har vi pedagoger upplevt att vi behöver bli mer tydliga i dessa samtal så att vi får rätt förutsättningar till att möta varje enskilt barn efter deras behov och utveckling. Vi upplever att samtalen har blivit mer öppna och att samarbetet mellan avdelningarna har stärkts ytterligare.

Genom våra reflektionsväggar har vi märkt ett intresse hos barnen för de tidigare aktiviteter vi genomfört. Barnen uttrycker ofta tankar och funderingar som kan utmana deras sätt att ta in och förstå. När barnen ser sig själv i tidigare aktiviteter upplever vi att barnen får en känsla av att de kan. Här får även barnen möjlighet till språkutveckling, barnen använder det visuella för att forma uppfattningar och sedan delger dessa uppfattningar och funderingar. Barnen lär sig samtidigt som de lär sig om sitt lärande. Genom konkreta upplevelser kan de utveckla begrepp, förmågor och färdigheter.

Utvecklingsområde:

Dokumentationen som vi genomför kan utvecklas genom att pedagoger och barn tillsammans på respektive avdelning reflekterar över de olika lärprocesserna. Detta ger möjlighet till att få ett bredare perspektiv då fler röster blir hörda i arbetet med dokumentationen. Vi fortsätter att arbeta vidare med detta, vi vill även att barnens lärandemiljöer ska bli mer inspirerande och möjliggöra för barnen att utveckla nyfikenhet, som i sin tur ger möjligheter till att bestämma och ha inflytande över sin egen utbildning.

3.17 Förskollärares ansvar i undervisningen

2. 7 Förskollärares ansvar i undervisningen

Läroplansmål

Undervisningen i förskolan ska ske under ledning av förskollärare och syfta till barns utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. Förskollärare ska leda de målstyrda processerna och i undervisningen ansvara för att

- omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet,
- planering och genomförande utgår från läroplanen och från det kunnande och de erfarenheter som barnen tidigare har tillägnat sig,
- spontant uppkomna aktiviteter och intressen, vardagliga aktiviteter och rutiner i förskolan blir en del av undervisningen, och
- utveckla pedagogiskt innehåll och miljöer som inspirerar till utveckling och lärande och som utmanar och stimulerar barnens intresse och nyfikenhet samt håller kvar deras uppmärksamhet.

Vårt mål:

Uppfylla styrdokumentens mål och riktlinjer. Uppnå en verksamhet med hög kvalitet genom en förskollärladd undervisning.

Pedagogiskt arbetssätt:

På förskolan har vi som mål att det ska arbeta minst en förskollärare per åldersgrupp. Det arbetar idag en förskollärare på Madicken och en förskollärare på Skrållan. En förskollärare på Saltkråkan samt en förskollärare på Junibacken.

Det är förskollärarna som har det yttersta ansvaret för barnens utbildning, all undervisning planeras i samspel med en förskollärare. En gång i månaden har varje avdelning gemensam planering där barnens erfarenhet, kunskap och intressen samt läroplansmålen ligger till grund för utformandet av kommande läroprocesser. Utöver den gemensamma planeringen finns även avsatt tid för individuell planering varje vecka.

Förskollärarna har i sin tur ett gott samarbete. Ett flertal tillfällen per läsår genomförs rödatråden-möten för att säkerställa att undervisningen på förskolan följer en röd tråd och blir enhetlig genom alla avdelningar.

En gång i månaden är det personalmöte för hela verksamheten. Där diskuteras bland annat verksamhetens mål, pedagogiska miljöer, aktuell forskning och fortbildningskurser som genomförts. Personalen tar där del av varandras erfarenheter, kunskaper och idéer.

Förskollärarna ges också möjlighet att sätta sig tillsammans i anslutning till mötet för att sammanstråla kring undervisningen och måluppfyllelsen mot läroplansmålen.

Utvärdering och analys:

Under läsåret har fyra i personalgruppen deltagit i kompetensutvecklande kurser språk, ansvarsfrågor och hälsa. Då ett av verksamhetens huvudsakliga mål för läsåret är just språk och motorik har kurserna varit mycket givande.

Personalen har fått förutsättningar att arbeta med och utveckla miljön ute på gården i form av motorik gynnande material. Vi har även satsat mycket på språket och samverkan mellan hem och förskola. Vi har startat upp bokvagnar där vårdnadshavare kan låna och ta med bokpåsar hem.

Under läsåret har tillfällen för gemensam planering funnits en gång per månad enligt plan, personalmöten med möjlighet att ta upp frågor och tankar kring undervisning samt röd-trådenmöten.

Utvecklingsområde:

Förskollärarens ansvar i undervisningen är beständig och vi fortsätter därför arbeta som vi gör. Samarbetet i personalgruppen fungerar bra och det är förskollärarna som har ansvaret för undervisningen.

Rektorn ansvarar för förskolans kvalitet. För att verksamheten ska hålla hög kvalitet ges förskollärarna tillfällen att diskutera läroplansmål, pedagogiska aktiviteter och miljöer. Hela personalstyrkan erbjuds kompetensutveckling som sedan diskuteras på personalmöten där de som gått kurser får delge sina kollegor nyförvärvad kunskap samt tips och idéer för undervisning. Individuell och gemensam planeringstid finns för personalen.

3.18 Rektorns ansvar

2.8 Rektorns ansvar

Läroplansmål:

Rektorn leder och samordnar det pedagogiska arbetet på förskolan. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas och har ansvar för verksamhetens kvalitet samt att utbildningen bedrivs enligt Skollagen.

Rektorn har det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen' (Lpfö 18)

I enlighet med det övergripande ansvaret för den pedagogiska verksamheten är rektors arbete med målen i Lpfö 18 alltid i fokus i det ständiga förbättringsarbetet. Rektorn planerar och följer upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt för att utveckla denna. Rektor har månatliga personalmöten och tar del av utvärderingar kontinuerligt. Rektor har medarbetarsamtal och genomför det systematiska kvalitetsarbetet tillsammans med pedagogerna på förskolan. Vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet genom samtal, möten och föräldraråd. Arbetet med jämställdhet finns med som ett målområde i det systematiska kvalitetsarbetet. Förskolans likabehandlingsplan/plan mot diskriminering och kränkande behandling utarbetas årligen med av pedagoger och rektor.

Utvärdering och analys

Under året har rektor säkerställt att utbildningen håller hög kvalitet genom att leda det systematiska kvalitetsarbetet, följa upp pedagogiska processer och främja en god arbetsmiljö för både barn och personal. Rektor har även ansvarat för att resurser fördelas likvärdigt, att kompetensutveckling prioriterats och att samverkan med vårdnadshavare och externa aktörer fungerar väl. Genom ett närvarande och stödjande ledarskap har rektor bidragit till att skapa förutsättningar för en trygg, stimulerande och lärorik förskolemiljö.

Förskolans rektor och biträdande rektor har tydligt definierade roller. Rektor och biträdande rektor har ett nära samarbete med daglig kommunikation som säkerställer att båda är informerade och kan fatta beslut baserade på verksamhetens helhet. En del frågor delegeras till biträdande rektor. Rektorn har det övergripande ansvaret, men det är vanligt att många beslut fattas i samråd med den biträdande rektorn, särskilt vid större frågor eller förändringar i verksamheten. Arbetssättet säkerställer att rektorn kan fokusera på den

strategiska ledningen av förskolan medan den biträdande rektorn kan hantera dagliga operativa frågor. Rektor och biträdande rektor är tillika huvudmän och har ett övergripande ansvar för verksamheten.

Utvecklingsområde

I målet om kvalitetsarbete i Lpfö 18 ska rektor 'planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen systematiskt och kontinuerligt och därmed verka för ökad måluppfyllelse.'

Verksamhetens utbildning utvärderas av rektor då rektor tar del av barnens dokumentation och IUP, sina egna och pedagogers observationer samt pedagogers utvärderingar och samtal. Rektor utför observationer men det finns ett behov av att utföra dessa mer systematiskt med jämnare intervaller och med alla åldersgrupper representerade. Verksamheten observeras dagligen genom icke-schemalagda specifika observationer där behov i verksamheten ses och skyndsamt kan förbättras. Rektor strävar alltid efter att säkerställa den röda tråden i utbildningen för barnen och att det finns en likvärdighet i barnens utbildning.

Det systematiska kvalitetsarbetet

	Läroplansmål	Indikatorer	
Rektorns ansvar	Uppfyller förskoleenheten målen om att rektor är pedagogisk ledare och har det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen?	Verksamhetsplan Lpfö 18 Skollagen Personalmöten Utvärderingar/kvalitetsarbete Barnens delaktighet Dokumentation IUP	

Rektorns ansvar	Tar rektor ansvar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen systematiskt och kontinuerligt och därmed verka för ökad måluppfyllelse?	Medarbetarsamtal Personalmöten Utvärderingar/kvalitetsarbete Systematiska observationer	
-----------------	--	--	--

De indikatorer som rektor har för att utvärdera verksamheten anses tillräckliga för att följa förbättringar/utveckling men dock finns en strävan efter fler systematiska observationer utförda av rektor med specifika läroplansområden att aktualisera för barnens likvärdighet. Systematiska observationer kan även utföras av pedagoger på uppdrag av rektor med utvärdering till rektor.

4. Enhetens fortsatta utvecklingsarbete under läsåret 2025/2026

Vi har under läsåret arbetat systematiskt med att främja varje barns utveckling och lärande. Genom ett nära samarbete mellan pedagoger, vårdnadshavare och barn skapar vi en trygg och stimulerande miljö där barnen kan utforska, växa och utvecklas utifrån sina individuella förutsättningar. Kommande läsår vill vi fortsätta att utveckla vår verksamhet för barnens likvärdighet och med deras delaktighet. Våra prioriterade utvecklingsområden för kommande läsår är motorik/fysisk aktivitet och svenska språket.

4.1 Våra prioriterade mål nästa läsår

Våra två utvecklingsområden kommer vi att fortsätta att ha som prioriterade områden nästa läsår. I vårt arbete med svenska språket och samarbetsformerna förskola och hem vill vi öka kvaliteten ytterligare. Vi fortsätter samarbetet med vårdnadshavarna och kommer att arbeta mer proaktivt med att öka antalet bokpåsar som lånas hem genom att informera oftare om bokvagnarna. Det har ej varit så stort intresse som vi förväntade oss. Vi behöver kanske även se över de tider som bokvagnarna finns tillgängliga på. Vi planerar också nästa läsår att införa våra sagostunder och bjuda in föräldrarna.

I utvecklingsområdet motorik/rörelse fortsätter vi att arbeta för en aktiv vistelse på förskolan med inspiration till att lära. Vi kommer att arbeta med att:

- Utöka variationen av rörelseaktiviteter för att möta barnens olika behov och intressen.
- Fortsätta med vår dokumentation för att säkerställa likvärdig och enhetlig utveckling i hela verksamheten.
- Integrera rörelse i fler delar av den pedagogiska verksamheten.

Vi ser fram emot att fortsätta utveckla vår verksamhet under kommande läsår och strävar efter att ständigt förbättra kvaliteten på det pedagogiska arbetet, med fokus på barnens välbefinnande, utveckling och lärande. Tillsammans arbetar vi för att ge barnen en trygg och meningsfull tid på förskolan, där deras nyfikenhet och lust att lära står i centrum.